

ARHIEPISCOPIA TOMIS
BIBLIOTECĂ NR. 2207

ANUL XI

SEPTEMBRIE — OCTOMBRIE 1934

No. 9—10

„TOMIS“

REVISTA EPARHIALĂ
DE CONSTANȚA

Tipografia
„LUCRĂTORII ASOCIAȚI“

www.ziuaconstanta.ro

SPRE ȘTIINȚĂ

Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.

Schimbul de reviste, trimiteri de articole, abonamente și orice corespondență se va adresa Revistei TOMIS, la Sfânta Episcopie.

Abonamentul

1 an pentru preoți, epitropii și abonații particulari 120 lei

„ pentru cântăreți . . . . . , ... 100 „

A P E L

Revista „Tomis“ roagă călduros pe membrii Comisiunii Culturale a Sf. Episcopiei, pe toți P. C. preoți și orice credincios al bisericii noastre, cari doresc redresarea și propășirea spirituală a membrilor bisericii noastre, să binevoiască a da sprijinul și pe cale de publicație, trimițând, la redacția acestei reviste, articole, știri din biserica țării și din cele străine, dări de seamă, recenzii de cărți și orice fapte ce trebuiesc semnalate, în legătură cu propaganda religioasă.

Articolele să fie scrise concis, citeț și pe o singură față a hârtiei.

TOMISUL

FOAIE OFICIALĂ EPARHIALĂ
SUB PATRONAJUL PREA SFINTITULUI
EPISCOP GHERONTIE

CUVÂNTARE

**La deschiderea celui de al III-lea Congres al
Federației generale a Presei-Constanța-29 IX. 1934.**

Domnilor Congresiști,

Dela Hans Guttenberg, — genialul născocitor al tiparului cu litere mobile din sec. XV,—și până în zilele noastre, meșteșugul imprimeriei a evoluat cu pași gigantici spre progres. De unde lui Guttenberg i-au trebuit trei ani, ca să dea la iveală, cu mare greutate, un volum de mărime obișnuită, în vremea noastră, nu mai poate fi vorba de asemenea încetineală. Tehnica tipografică modernă uimește, prin perfecțiunea și prin rapiditatea lucrului său.

Presa, luată în accepțiunea ei de ziaristică, a rezultat, pe cale de consecință, din invenția germanului Guttenberg. Primul ziarist e un francez din secolul XVIII.

Noi românii am întârziat și'n această privință, căci abia Eliade Rădulescu, în Muntenia și Asachi, în Moldova, au pus temelia gazetăriei naționale. Astăzi și la noi, presa e socotită o putere de netăgăduit în stat, pentru că ea este tălmăcitoarea gândului obștesc. Presa veacului nostru e apoi un acumulator de gânduri și un difuzor de idei și simțăminte ; este un mijloc de luminare și moralizare a lumii, un ferment de transformare a societății. Fiind o materializare a opiniei tuturor, însă, presa are posibilitatea să fie „o floare din grădina sufletului omenesc“, dar ea mai poate fi „și o buriană, răsarită din putreziciune publică“ Ea poate fi stegara adevărului, după cum poate fi și o școală a minciunii.

Românul, din fire, curat la suflet și nobil, a îmbrățișat-o, întotdeauna, pe cea dintâi.

Dar, Presa românească este, la origină, o fiică a Bisericii ortodoxe. Sub acoperământul și blagoslovenia sa, a căpătat duh și viață. Intr'adevăr, Varlaam, Dosoftei și toți marii ierarhi din trecut au fost și primii gazetari, dacă am admite că, pe atunci, cartea îndeplinea și rolul de gazetă. Prin Biserică, deci, presa românească a primit sigiliul eternității. Deaceea, pot afirma *că presa românească, fiind și slujitoarea veșniciei, se menține pe linia bunei sale tradiții, numai atunci când stă în slujba adevărului curat*. Numai așa, ea a putut fi una din forțele, cari au grăbit apropierea zilei celei mari: Unirea tuturor Românilor.

„Universul“ ca și cotidienele serioase din țară, pot fi socotite cititoare ale României Mari.

Iar, când un ziar din cuprinsul eparhiei mele, este la capătul unui tredeceniu de muncă și apostolat, pentru Biserică nu poate fi decât prilej de bucurie și sărbătoare.

„Dobrogea Jună“, după trizeci de ani de viață, se poate uita cu mândrie la trecutul său.

*
* *

Si acum, înainte de a sfârși, mă întreb: Este îndreptățită oare Biserica, să afirme prin glasul meu cu toată convingerea că presa reprezintă a patra putere, în cadrul organizației statului nostru modern? Răspund: Este, — și pe bună dreptate. Presa, este însă, o putere specific spirituală; căci ea nu se confundă: nici cu puterea legislativă, fiindcă nu stă în atribuția sa de a legifera; nici cu puterea judecătorească, pentru că nu sancționează actele omenești, pe bază de coduri juridice; ci pe bază de coduri morale și nici cu cea executivă, pentru că nu dispune de aparatul de constringere, pe care-l utilizează această din urmă, ci, pe cel al conștiinței morale. Presa este — încăodată — esențialmente, o putere — prin excelență — spirituală. Nu se confundă cu celelalte, dar le dă sugestii, le direcționează și le corijează la vreme.

Legea ei e legea tuturor, iar morala sa își are is-

vorul sus, de unde pornește tot adevărul, binele și dreptatea. Căci, numai presa, susținută de un suport divin, numai aceea, care se adapă dela depozitara adevărului Dumnezeesc : Sfânta Scriptură, poate să conducă pe oameni—ireproșabil — spre culmile idealului.

*
* *

Cu această credință în suflet, aduc salutul Bisericii Dobrogene tuturor ziaristilor, cari ni-au făcut deosebita cinste de a se aduna în congres general aci, la „Perla Mării negre“. cum am numit eu, deseori, Constanța. Binecuvintez lucrările ce au de făcut și, cu aceasta, declar cel de al III-lea congres al Federației generale a presei, deschis.

† GHERONTIE
Episcop de Constanța

O VIZITĂ CANONICĂ

— Vorbire la Radio —

Se zice îndeobște că vacanțele sunt sărace în evenimente. Lumea se recrează și nu are timp de înfăptuiri. Apoi, căldura—uneori tropicală—alungă spre ținuturi umbroase și liniștite, mai ales pe cei cari pot să determine prin personalitatea sau prin acțiunile lor, evenimente mai deosebite.

Dar iată un domeniu unde evenimentele sau înfăptuirile sunt necesare sau posibile mai ales vara. Este Biserica.

Așa numitele *vizite canonice*, pe care Episcopii trebuie să le facă spre a-și vedea credincioșii, pentru a-i organiza în lupta ce trebuie să ducă împotriva greutăților vieții de pe pământ și a viciilor de tot soiul, trebuie să se facă și se fac mai ales vara, către sfârșitul ei, când muncile agricole și munca în general nu se mai urmează cu aceeași intensitate ca în vremea prășitului sau secerișului. Ziarele ne-au adus știri, amănunțite despre aseme-

nea vizite cari au avut loc mai ales în Ardeal și Basarabia și la care poporul a luat parte cu entuziasm și pietate.

Eu voi vorbi însă despre o vizită, care a avut loc în Dobrogea și la care, întâmplător, am luat parte. Este vorba despre vizita canonică, pe care a făcut-o P. S. Episcopul Constanței, *Gherontie*, în Eparhia sa și anume în județul Caliacra, aflător la extremitatea sudică a Eparhiei și a țării.

Ceeace am văzut și ceeace am constatat merită atențiune, fiindcă e vorba de un ținut și o provincie căreia cărmuirea trebuie să-i aplice un tratament special, între altele fiindcă, ceeace s'a realizat aici înfățișează nu numai rezultatele unei munci și a unor eforturi, care nu trebuie să rămână ascunse, ci mai ales a unor împrejurări istorice, din care nu lipsește mâna lui Dumnezeu.

Dobrogea — căci despre dânsa este vorba — merită un tratament special, fiindcă, din punct de vedere creștin, pământul acestei provincii este *pământul sfânt*.

Iubiți ascultători, nu exagerez, ci afirm din nou : pământul Dobrogei este pământul sfânt, în care se arată, vădit și mereu, puterea Lui Dumnezeu.

Mântuitorul a spus cândva : „cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece“ (Luca XXI, 33). Ei bine, aceste cuvinte își găsesc expresia în ceeace se întâmplă cu acest ținut, în care sămânța ideii creștine a fost aruncată în chiar începuturile vieții creștine, unde pentru păcatele noastre a venit mai târziu urgia păgână, dar unde astăzi, *Hristos stă din nou biruitor și stăpân*.

În această privință ași putea să spun că însuși Lacul Tekirgiol, întocmai ca „*scăldătoarea*“ din Evanghelia, este un semn al puterii Lui Dumnezeu, care dând lacului puteri vindecătoare, a împins în aceste părți lumea de pretutindenii și a făcut cărmuirea să înzestreze întreg litoralul Mării Negre cu îmbunătățiri menite a da Dobrogei vechea sa faimă și vechea sa înflorire creștină.

Căci nu trebuie să uităm : Dobrogea a fost cel dintâi ținut, unde a căzut sămânța creștină, — Pământul acestui ținut este sfânt, fiindcă drumurile ei au fost străbătute de picioarele Sfântului Apostol Andrei, „cel întâi chemat“ și fratele lui Petru și fiindcă în vremea când

tot restul omenirii se sbătea în întuneric, aici licărea un opaiț, din care s'a aprins mai târziu lumina cea mare și minunată a vieții creștine.

Se știe acum, în urma cercetărilor făcute de savanți și a noilor descoperiri arheologice, că acest ținut a fost locuit de Tracii, cari trăiau prin țările noastre, sub numele de Geți și Daci și cari se întindeau pe litoralul Mării Négre până la Bosfor și dincolo de el în Asia Mică și mai ales în Bitinia, unde precum știm, din epistola lui Pliniu cel tânăr către Traian, creștinismul era foarte răspândit și puternic înfipt în cugetele locuitorilor. În Bitinia a propovăduit *Petru*, care a scris către creștinii de acolo, o epistolă ce ni s'a păstrat și face parte dintre scrierile Noului Testament. De bună seamă, *Petru* a fost însoțit sau secondat de fratele său *Andrei*, care utilizând calea mării, a vizitat tot litoralul Mării Negre, propovăduind pe Hristos, la o populație de aceeași limbă și origină. Așa se explică tradiția trecerei lui pe aici, precum și de ce întâlnim aici vestigii creștine foarte evidente și foarte vechi. Asta este apoi cauza pentru care am numit pământul Dobrogei, *pământ sfânt*. Ceeace nu s'a petrecut în nordul Dunărei, s'a petrecut aici. Pentru strategia creștină, Dobrogea a fost un fel de *cap de pod*, care a înlesnit misionarilor noiei învățături, calea către văile carpatine și stepele rusești. Dobrogea reprezintă, din punct de vedere creștin pentru noi românii, un Ierusalim nou, care trebuie cercetat cu pietate, spre a face din el mijloc de întărire și înălțare sufletească.

Peste acest creștinism primar s'a suprapus mai târziu, precum știm, urgia năvălirilor barbare, iar — și mai târziu — stăpânirea turcească. Împrejurări noi și puternice au schimbat, astfel, înfățișarea ținutului. Timp de 1500 ani, Dobrogea a stat sub alte înrâuriri decât cele creștine, care a înlăturat aproape cu totul ceeace sădise aici râvna primilor misionari.

Dar cine vizitează azi ținutul în lung și în lat și cine cunoaște toate aceste împrejurări istorice, nu va putea să nu exclame cu psalmistul: „*Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este „deajuns spre lauda minunelor Tale“*”.

Dobrogea reînvie, este din nou creștină, Christos stă ia-

răși biruitor aici. Colindând satele și orașele ei auzi parcă glasul Său răsunând mereu și spunând : „Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece“.

* * *

Inșoțind pe P. S. Episcop Gherontie și conduși de cumintele protopop al Bazargicului Pr. Paul Dobrescu, am vizitat în ziua de 1 Septembrie localitățile : Carapcea, Satâlmăș, Sabla, Pădureni, Gargalâc, și Cavarna.

Ceeace isbește în primul rând este forma bisericilor, alta decât a ceea a sateior noastre. Biserici fără turle, Clădiri dreptunghiulare, suficient de încăpătoare, dar fără picturi și fără alt ornament, decât o cruce deasupra intrării. Sunt bisericuțele îngăduite altădată de Turci. Ele trebuie acum schimbate și complectate. În multe părți lucrul se și face, complectându-se actualele clădiri cu elementele arhitecturale proprii tradiției creștine și evoluției, pe care arta creștină a urmat-o dealungul veacurilor.

Populația, care ne întâmpină, este eterogenă în port și în limbă. Români, Bulgari, Găgăuți, Greci. Deși străini unii de alții, pe toți însă îi apropie un nume : „Iisus“. Când Episcopul în grai blând și pe înțelesul tuturor le spune că în Christos nu există ludeu nici Elin, rob sau slobod și nici parte bărbătească sau femească, ei ascultă cu interes și ușurați. Par bucuroși că există un temei de credință, care îi apropie unul de altul în viețuirea lor sbuciumată de curente, care despărțesc și amăresc viața aici mai mult ca ori unde din cauza vrășmașilor naționale, care stăruie latent. Un interes special prezintă **Găgăuții**, popor creștin, care vorbește turcește. Sunt evlavioși. Chipurile lor nu au trăsături turanice, mai ales femeile. Ele aprind cu pietate lumânări de ceară curată la sfeșnicile din biserică, cu toate că Episcopul vorbește, iar cei ce-l încunjoară, stăruie pentru liniște.

Stăm de vorbă cu coloniștii din Regat, cari se întâlnesc pretutindeni. Sunt extrem de râvnitori să aibă biserică și școală, pentru care sacrifică bani și muncă. Autoritățile își dau silința să-i ajute. Alcătuite din oameni ai vechiului Regat, aceste autorități se simțesc solidare cu acești coloniști ; fiecare ar vrea să-i vadă mul-

țumiți și fără părere de rău că și-au părăsit vetrele de altădată.

Preoții, deși în cea mai mare parte *cursiști*, adică recrutați dintre învățătorii cari au făcut un *curs* pregătit de 6 luni, se prezintă totuși destul de bine. Sunt vioi și cu interese pentru misiunea grea pe care o îndeplinesc aici între neamuri și interese eterogene. Se plâng de lipsa mijloacelor materiale în exercitarea unei misiuni mai rodnice. Lipsesc cărțile de propagandă și adesea chiar cele de ritual. Unde preotul nu e și învățător, se observă, o foarte strânsă legătură între el și *das-căl*. Greutățile misiunii i-au înfrățit mai mult de cât în Regat. Ba, întâlnim învățători, cari stau în fruntea Comitetelor de construcție a bisericii, lucrând cu multă râvnă în această direcție.

La Șabla preotul e bulgar. Deși bătrân, ne surprinde cuvântarea sa bine alcătuită și bine rostită în românește. La Pădureni preotul, și toată lumea adunată, se plâng că printre coloniști s'au strecurat câțiva Bapțiști din Banat, cari le turbură liniștea cu teoriile lor potrivnice ideii de autoritate în Biserică și în Stat „Noi am luptat pentru România Mare — zic coloniștii — iar ei o subminează. De ce li s'a dat pământ ? Ca să aibă mijloace de a sfârâma unitatea noastră câștigată cu sângele fraților și copiilor noștri ?”

La Cavarnea întâlnim pe Părintele Protopop Lupu — un ardelean dârz și stăruitor, care a făcut multă treabă în părțile Dobrogei.

În ziua de 2 Septembrie, Episcopul face slujbă Arhierască în satul Ghiaur-Suiuciuc. Satul e alcătuit în întregime din Găgăuți. Asistă și autoritățile din Bazargic, capitala județului, precum și cele ale Cavarnei, care se găsește în apropiere. Lume multă umple biserica destul de încăpătoare. Slujba Arhierască face o profundă impresie asupra ascultătorilor săteni, între cari se văd mulți macedoneni și macedonence, cu găteala lor specială și enormă pe cap.

Dela biserică se face o procesiune la punctul *Câș-lădar*, unde s'a întemeiat satul Sf. Nicolae, alcătuit din coloniști veniți din județele Argeș și Olt și unde P. S.

Episcop pune piatra fundamentală a unei biserici, pe care o fac locuitorii noului sat.

De aici ne coborâm tot în procesiune pe malul Mărei la punctul Surtuchioi, unde se înfinge crucea și se fixează locul mănăstirii „Sf. Andrei” pe care Episcopul o întemeiază aici. Locul e pitoresc. O coastă prăpăstioasă cu peșteri cari se deschid tainic din loc în loc. Vegetația abundentă, deși nu prea înaltă, din care nu lipsește smochinul, dă locului o înfățișare mistică. În față, Marea se lovește furioasă de țărniș sau de stâncile, care înaintază semeț în larg.

E tot ce poate fi mai potrivit pentru o mănăstire și mai ales, pentru o mănăstire, care să poarte numele Apostolului Andrei, cutreerător pe aceste meleaguri, a cărui binecuvântare pare a reînvia și a reda spiritualității creștine întregul ținut dobrogean.

* * *

În ziua de 2 Septembrie seara vizităm Balcicul, unde Dl Primar Fotino face Episcopului primire oficială, iar a doua zi 3 Septembrie ne oprim prin satele Teke, Ecrene, Ceatalar, Vulturești, Dropia, Ianlăc, Casin (I. G. Duca) și Arman. Mai toate aceste sate sunt alcătuite din coloniști macedoneni sau din vechiul Regat.

Este demnă de remarcat activitatea D-lui Fotino, Primarul Balcicului, care în toate aceste sate a întocmit Comitete și a adunat bani și materiale pentru clădiri de biserici. ***Este o muncă de apostol, care nu se poate prețui îndeajuns.*** Pretutindeni sătenii se adună cu interes și făgăduesc sprijin. Par sincer însuflețiți de râvna pentru locașul Domnului și pentru rosturile moralizatoare ale Bisericii, în care—răslețiți cum se găsesc — ei văd un sprijin și o speranță pentru zile mai bune.

* * *

Recapitulând impresiile pe care le-am capatat în trecerea noastră prin aceste localități, care cuprind un sfert din cadrilaterul anexat la 1913, ași putea să le cuprind în următoarea formulă: ***Dobrogea redevine ceea ce a fost și mai mult decât a fost***; Dobrogea redevine creștină. În orice caz, comparând stările sufletești din Re-

gat cu cele din Dobrogea, sau cel puțin cu localitățile vizitate, putem să spunem, fără frică de desmințire și fără a ne gândi să greșim, că, din punct de vedere creștin, în Dobrogea e mai multă râvnă pentru Hristos și pentru Biserica sa. Dela prima întâlnire cu sătenii, te izbește grija lor pentru cele sfinte. Este desigur ceva exterior, dar cari vădește stări interioare puternice, cari se arată sub felurite forme: grija pentru locașul de biserică, respectul pentru slujitorii altarului și mai ales o râvnă deosebită din a face din Biserică, elementul care să-i ție grămadă.

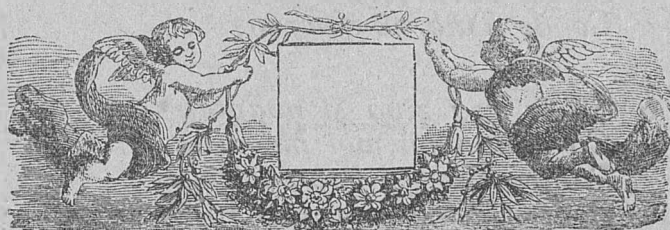
Din acest punct de vedere Regatul are ceva de învățat dela dobrogeni. Se pare că cei trimiși acolo, puși în condițiuni de muncă și în concurență cu alte neamuri, au pornit cu pas accelerat să realizeze lucruri frumoase. Greutățile vieței au deșteptat în ei puterile latente și le-au ridicat la un potențial nebănuit, care se revarsă în acest fel de opere cu caracter altruist, de o înaltă valoare morală, cum rar se întâlnește în vechiul Regat.

În orice caz, vizitele canonice la care am luat parte, mi-au dovedit că sămânța aruncată de Apostolul Andrei acum 19 veacuri, n'a pierit din cauza vicisitudinilor istorice, ci reinvie puternic și stăruitor.

Este o chestie de înțelepciune politică, să știm a trage din aceste împrejurări roadele trebuitoare.

P. S. Episcop Gherontie muncește mult și cu folos în această direcție.

Pr. C. DRON

Cântecul Călugărului

---

1. *Doamne, Doamne, Ceresc Tată,
Eu la Tine am venit,
Părăsindu-le pe toate. .
Căci pe Tine Te-am iubit,*
2. *Eu nu am părinți, n'am rude ;
Dela nimeni n'am sprijin,
O ființă n'am pe lume
Să-mi audă-al meu suspin.*
3. *Lumea-i moartă pentru mine
Mort și eu pentru cei vii...
În lăuntru-mi, Doamne Sfinte,
Numai Tu vreau ca să fii !*
4. *Eu nu am altă dorință
Pe care să mi-o'mplinești,
Decât, Doamne, dă-mi putere
Să uit cele pământești.*
5. *Să'mplinesc cu prisosință
Tot ce'n Pravilă e scris,
Să nu săvârșesc nimica
Ce de Tine nu-i permis.*
6. *Să te rog ziua și noaptea
Cu genunchii mei plecați,
Pentru Cler și pentru Rege,
Pentru Țară și-ai mei frați.*

7. *Și mai dă-mi, Doamne răbdare
Ca să pot până'n sfârșit
Să suport asprimea vieții
Ce Tu mi-ai orânduit.*

8. *Să păzesc în curăție
Sarcina ce mi-am luat,
Pân'la moarte să port haina
De monah adevărat.*

9. *Fericirea cea mai mare
Pentru mine-o fi atunci,
Când păzesc fără cârtire
Toate sfintele porunci.*

10. *Jurământul ce făcut-am,
Pân'la moarte vreau să-l țin,
Pân'la moarte, numai Ție
Mă vreau închina! — Amin. —*

Ieromonahul
GHERMANO COJOCARU
Mănăstirea Sf. Ap. Andrei
Caliacra

DATELE NAȘTERII ȘI MORȚII LUI ISUS HRISTOS, După rezultatele astronomice

Revista „Le Mois“ puțin cunoscută în tagma noastră preoțească, face un nețărmurit serviciu doritorilor de noutății pe ogorul activității spirituale a omenirii, punându-le în față în fiecare lună sinteza acestei activități mondiale. În numărul de pe August face cunoscut și unele lucruri în legătură cu Mântuitorul. Pe aceasta, întru cât din partea noastră cer meditație, am găsit cu cale să le dau mai jos în traducere :

„În ce an s'a născut Iisus Hristos ? Chestiunea pare cam străină : era noastră oare nu începe cu data nașterii Mântuitorului ? Însă o simplă reflexiune este de ajuns pentru a ne aminti că începutul acestei ere nu corespunde cu ziua nașterii lui Iisus Hristos : Nașterea este sărbătorită la 25 Decembrie și anul începe la 1 Ianuarie. După tradiția religioasă, Iisus Hristos s'a născut deci în anul care precede începutul erei noastre, și cu opt zile înaintea zilei socotită ca începutul erei noastre.

Iată cum se explică această contradicție : mult timp după nașterea lui Iisus lumea civilizată continuă să aplice calendarul roman și cronologia lunilor romane. Era creștină nu fu fixată decât în anul 532 și anume după propunerea lui Dionisie cel Mic. Însă era imposibil, fără o mare turburare, să se renunțe complet la calendarul roman și lunile romane. Aceasta, pentru că oricine lua pentru prima lună a anului, luna Ianuarie, dar prima zi a acesteia era posterioară Nașterii. De aceia nu este de mirare că, mai târziu, și în mai multe rânduri, s'a încercat reforma calendarului, stabilindu-se începutul anului cu 25 Decembrie (uneori cu 22 Decembrie, ziua solstițiului de iarnă).

Dar această dată de 25 Decembrie a anului I, înaintea erei noastre să fie socotită în adevăr ca fiind ziua nașterii lui Iisus Hristos ? O serie de considerațiuni dă a crede că Iisus Hristos s'a născut înaintea anului 1 al erei noastre.

După Evanghelia Sfântului Luca, Iisus a venit pe acest pământ în momentul recensământului general ordonat de August. Acest recensământ era întâiul dintre acelea care au fost procedate sub guvernământului Quirinius, trimis al împăratului. Iosif și Maria s'au dus în Iudeia la Betleem, pentru a fi înregistrați.

Acolo, se știe că Iisus s'a născut. O inscripție veche fixează data începutului acestui recensământ între al 9-lea și al 10-lea an înainte de începutul erei noastre. Dealtă parte spune în Evanghelia Sfântului Matei că Irod muri după fuga lui Iosif și Maria în Egipt, fugă care a precedat „omorul pruncilor“ de către Irod. Ori, din datele cari se relevă la Iosif Flaviu și Dio Casius rezultă că regele Irod muri în primăvara anului 4, înaintea erei noastre.

Astfel Iisus s'ar fi născut între al 9-lea și a 4-lea an înaintea începutului erei noastre.

* * *

Cum se determină cu precizie între aceste două limite data nașterii lui Iisus ? În această privință, astronomia este aceea care poate să ne vie în ajutor. Un fapt astronomic însemnat este relatat de Evanghelia lui Matei : acela al apariției unei stele miraculoase, care s'a oprit deasupra Betleemului și după care și-au îndreptat mersul magii veniți din Orient, pentru a se închina Dumnezeescului prunc. Pornind din Ierusalim spre Betleem, magii văzură steaua mergând înaintea lor : ea se opri exact deasupra locului unde sălășluia Iisus.

Timp de secole, astronomii, cari nu credeau în minune au încercat în zadar să rezolve enigma acestei stele. S'a emis o serie de ipoteze care trebuiau să explice apariția ca un eveniment istoric natural, și nu supranatural. Toți se întrebau de pildă, dacă nu cumva era vorba de un roi de stele căzătoare, sau de o cometă, sau de o întâlnire a două planete, sau de o stea nouă, sau temporară. Toate ipotezele se izbiau de această dificultate că, după povestirea lui Matei, steaua „mergea" înaintea magilor și apoi s'a oprit. Ori, astronomia nu cunoaște astre cari se mișcă în spațiu și deodată se opresc.

Tot astfel cea mai mare parte a savanților considerau povestirea evanghelică ca o simplă legendă poetică. Se știe că există printre exegeții istoriei creștinismului un curent care neagă cu totul existența lui Iisus, ca persoană istorică concretă (opinie la care nu aderă, totuși, M. Guignebert, profesor la Sorbona, în opera sa recentă asupra originilor creștinismului). Fără a merge mai departe, alții văd în istoria magilor și a stelei din Betleem una din frumoasele legende care s'au format în jurul persoanei istorice a lui Iisus Hristos și vor să-i găsiască origina în credințele religioase ale Orientului, ale Greciei și Romei.

Astrologia Babiloneană, de pildă, lega destinul regelui de strălucirea unei stele. Adesea, s'a profetizat venirea unui rege în Occident, după apariția unei stele. Inscricțiunile regelui asirian Assarhadon invoacă semne cerești, deplasamentul stelelor la dreapta sau stânga. Se credea că la nașterea fiecărui om se naște deosebit menea o stea care îl conduce tot timpul vieții sale ; destinul noului născut depinde de strălucirea și mărimea stelei. Se pretindea că o stea strălucitoare apăruse în noaptea nașterii lui Alexandru cel Mare. Se povestea câteva secole mai târziu, un eveniment asemănător arătase nașterea lui Alexandru Sever.

Legenda stelei miraculoase a existat deci cu mult înaintea tradiției stelei din Betleem.

Povestirea „magilor", adaogă partizanii caracterului legendar al apariției, trădează de altminteri origina orientală a acestei tradiții. Magii sunt nu numai înțelepți, dar încă servitorii cultelor persane.

După Matei magii, deschizând visteriile lor aduseră ca omagiu pruncului Iisus aur, tămâie și smirnă. Ori, în cultul lui Mitra, zeul Soarelui, ofrandele sunt la fel, aurul, tămâie și smirnă. Cultul lui Mitra, cunoscut deja în Persia, sub Xerxes I-lea, se răspândise în Orientul întreg, apoi în Grecia și Roma. Împăratul Aurelian gândea chiar să-l facă o religie a Statului.

Când creștinismul apărură, religia lui Mitra îi făcu mult timp concurență. Este foarte curios de notat că cultul lui Mitra recunoaște necesitatea botezului, credința în viața viitoare, recompensa cerului și pedeapsa grea a infernului, nemurirea sufletului, învierea morților, o cosmologie specifică, ideea unui Mântuitor al omenirii, înfrăirile preoților, inițierile. Renan spunea: „Dacă creștinismul s'ar fi oprit în creșterea sa printr'o oarecare boală mortală, lumea ar fi fost mitraistă“.

*
* * *

Dacă, din contra se admite că povestirea evanghelică nu este nici o legendă, nici o alegorie, ci se sprijină pe un fapt istoric real, aceasta trebuie să fie interpretată la lumina cunoștințelor noastre astronomice. Cărei fel de astre aparține această stea? Să fie această una din planetele, a cărei strălucire variază cu distanța sa până la Pământ?

Polul lumii necoincizând cu zenitul locului, rotația zilnică a Pământului în jurul axului său provoacă, în adevăr, fenomenul următor: stelele par aci să se depărtează de noi—când ele se aproprie de meridian—aci să se apropie de noi—după culminația inferioară.—Cineva poate să întrebe dacă o planetă oarecare, devenită foarte strălucitoare la un moment dat, n'a îndreptat pe magii, deplasându-se, în rotația zilnică a cerului către Betleem.

Această ipoteză a fost anunțată recent de profesorul Berlinz D. Oswald Gerhardt, care a consacrat studiului acestei probleme șase ani din viața sa. El demonstrează că „steaua de deasupra Betleemului“ este planeta Saturn, care se arată în al 7-lea an înainte de începutului erei noastre. În evul mediu și chiar în epoca Reformei, se credea că „Hristos s'a născut sub domnia lui Saturn“. La Iudeii din toate țările, Saturn („Schabatai“) era odinioară considerată ca o stea protectoare, și Marte ca una adversă: Venirea lui Messia fu mult timp așteptată în legătură cu constelația lui Saturn. „Steaua Divină“ a lui Israel fu numită pentru prima dată, de profetul Amos. Planeta Saturn era numită atunci „Chioun“.

Îi se adresau rugăciuni. În astrologia babiloneană planetele Jupiter și Saturn erau „marii gemeni“. Soarta lui Israel era în același timp supusă în același ciclu de credințe, constelației Peștilor. Nașterea Împăratului Mântuitor era legată de Saturn și de constelația Peștilor.

În luna Martie a anului 7, înainte de începutului erei noastre, Jupiter răsăria dimineața, după câteva luni de invizibilitate, și strălucia în constelația Peștilor. În Suza și Babilon, magii așteptau, cu multă încordare, minutul matinal al răsăririi lui Saturn, din con-

stelația Peștilor ; în acest moment Saturn devenea pentru ei, „prințul nașterii“. Evenimentul avu loc în al 7-lea an în prima săptămână a lui Aprilie.

Conform celor calculate de profesorul Dr. O. Gerhardt, confirmate de doi astronomi, Hinzl și Neugebauer, mișcarea lui Saturn, de la 10 Octombrie la 15 Decembrie a anului 7 a. H. se prezenta sub aspectul următor : seara, către ora 6 fără un sfert, când planeta devenea vizibilă, ea se mișca în direcția meridianului, de la Nord la Sud. Drumul, seara, pentru călătorii, cari nu cunoșteau localitatea, a trebuit să dureze două ore.

Privind „steaua“ magii puteau vedea pe Saturn mergând înaintea lor.

Când ei atinseră piciorul de muntele, pe care Betleemul era așezat, văzură steaua deasupra părții orașului unde trebuiau să găsească în cele două zile următoare. Ori, aspectul mișcării cerești avea să se schimbe o lună sau o lună și jumătate după : ceasul 6 seara, steaua se depărta spre apus, și, două ore după aceea ea trebuia să se găsească departe spre Betleem. Profesorul Gerhardt trage concluzia din aceasta că povestirea lui Matei fixează data nașterii lui Iisus în anul al 7-lea înainte de începutul erei noastre.

Această constelație specială a lui Saturn s'a reînnoit periodic.

Ea s'a produs în anul 126 și 65 înainte de începutul erei noastre și s'a repetat mai târziu. Apostolul Matei nu putea descrie fuga în Egipt și omorârea pruncilor fără să nu povestiască mai întâiu istoria magilor și a stelei. Această istorie reproduce fapte și nimic altceva decât fapte, care își găsesc explicația în astronomie. Astfel este interpretarea profesorului Gerhardt, care sprijinindu-se pe date cunoscute, dovedește că Iisus s'a născut în anul 7 înainte de începutul erei noastre, și probabil în prima săptămână a lui Aprilie.

* * *

Profesorul Gerhardt determină de altă parte data morții lui Iisus Hristos, aplicând tot considerațiunile astronomice.

După Evangheliile, cina avu loc în ziua azimilor, adică la 14 Nisan, după calendarul ebru. Aceasta era o Joie. În ziua următoare, cea de 15 Nisan, vineri, Iisus fu condamnat și răstignit.

Anul răstignirii trebuie să fie așezat între anii 30 și 35 ai erei noastre, epocă ce corespunde cu domnia lui Tiberiu și cu funcțiunile lui Ponțiu Pilat ; tot anul în care vinerea nu cade 15 Nisan, trebuie să fie eliminat. Luna ebraică începea cu seara zilei în care apărea Luna ; în Palestina, acest eveniment nu se producea în mai puțin de 18 ore, după Luna nouă. Este vorba deci de a stabili, în acest interval anul în care 1 Nisan, ziua consecutivă a Lunei nouă, cădea într-o vineri.

Profesorul Gerhardt arată mai întâiu că anul 33, 1 Nisan cădea Sâmbătă, 21 Martie, și 15 Nisan Sâmbătă 4 Aprilie. Anul 35 este deci eliminat.

La fel anul 32, in care 15 Nisan cădea într'o lune sau Marți ; la fel anul 31.

După Luca, Ioan Botezătorul ieși in public in anul al 15-lea al domniei lui Tiberiu și câteva luni după începutul activității lui Iisus. Domnia lui Tiberiu începe la sfârșitul anului 11 sau la începutul anului 12, data promulgării lezei de „aequum jus“ cu August. Acest fapt este atestat de o monedă, bătută in Siria de Clement din Aléxandria și de Sfântul Luca. Rezultă de aici că viața publică a lui Iisus începu in iarna anului 26/27 și luă sfârșit in 30. Și, in adevăr, întâiu Nisan al anului 30 cade Vineri 24 Martie și 15 Nisan Vineri 7 Aprilie, Iisus fu deci răstignit la 7 Aprilie anul 30. Această dată fusese deja stabilită, in urma minuțioaselor cercetări ale creștinilor egipteni din ȝurul anului 150. Legea romană, Evangheliile, și astronomia sunt de acord asupra acestui rezultat.

Iisus Hristos a trăit deci, după aceste date, dela anul 7 înaintea erei noastre, până la anul trei zeci.

Astfel sunt rezultatele cercetărilor profesorului Gerhardt. Unele din concluziunile sale s'ar părea cam artificiale. Dar studiile sale oferă un exemplu destul de interesant in aplicarea astronomiei la cercetările istorice și mai ales la înțerepretarea Evangheliilor.“

Tradus din revista „Le Mois“
de Pr. TH. JUGĂNARU
Bazargic

PROBLEMA TINERETULUI

Toată lumea se agită, scerie, ține conferința, speră or desnădăjdueste. Problema tineretului provoacă tot acest tumult.

Mulți, foarte mulți își închipue că dând sfaturi, îndrumări, soluții. o vor rezolva.

Privind toată această frământare cu o mai largă înțelegere și mai multă sinceritate, un surâs îmi încolțește pe buze. O spaimă mai întemeiată a coprins omenirea și se tratează de mulți purtători ai condeiului această chestiune, ca și cum tineretul nostru sau și cel de aiurea, ar fi o tagmă aparte, o tagmă primejdioasă, pornită pe distrugere, pieire și decădere. Asta mi se pare că vine din graba cu care se debitează, sub o privire superficială fără adânciri în trecutul istoric, ori psihologia tineretului.

In fond chestiunea e simplă de tot și nu comportă îngrijorare. Tineretul este tot cum a fost totdeauna și cum va fi vecinic, rezultat al bătrânetului, fie prin atavism, fie prin educație, fie prin imitare.

Am impresia, și îmi pare că nu mă înșel, că tocmai bătrânetul, cu tot flerul lui cântat de înțelepciune, dar și cu viciile accentuate și cu toate năravurile unui stomac sătul, a fost și va fi mereu prilej de corupție și decădere, dela care se adapă tineretul, luând exemple rele. Tineretul imită și decade, — ori condamnă, se înalță și moralizează până când îi vine lui rândul la decădere. Jocul se repetă până la extenuare cu o mică rută de variație și sub o mai slabă ori mai accentuată influență epocală.

Afară de mici excepțiuni, — declanșări ionice, cum ar spune medicii, — fixează în timp și spațiu câte un număr ori o operă, — sunt oamenii maturi acei cari, urmărind câștiguri eftine, comit fapte nepermise de bunul simț, ori scriu cărți proaste sub aspectul celui mai bizar erotism auzit ori practicat de ei. Copilul lui, sau ceilalți copii, ajunși mari și chiar nu prea mari, citesc bine-înțeles opera taticului, unchiului, bunicului și așa mai departe. Intâi, surprins, roșește, curiozitatea îi crește formidabil și depinde atunci de structura caracterului copilului : ori își judecă părintele și îl condamnă, ori se supune mașinal și își prostituiază sufletul până în cele mai adânci cute. Intr'un caz și altul, respectul pentru cel ce i-a dat viața, scade în cazul întâi de îndată, în cel de-al doilea ceva mai târziu, dar sigur—când abuzurile faptelor imorale i-au secătuit vîaga, avânturile, i-au topit încrederea în sine și l'au îmbătrânit de tânăr, punându-l într'o falsă pozițiune în viață, așa de falsă că nu se regăsește și nu se recunoaște în nici o forță creatoare, constructivă. Rătăcește mereu neînțeles și neînțelegând pe ni-meni.

Cum poți cere unui asemenea copil să respecte trecutul ? Care trecut ? El îl recunoaște mai întâi pe cel mai apropiat trăit de el, cu tot arsenalul de fapte și vorbe ale celor ce i-au fost părinți, profesori, îndrumători cum s'ar zice. Dacă influențele aceluia trecut i-au fost fatale din mii și mii de cauze, cum să mai respecte trecutul cel mai îndepărtat, când el nu are mijloace spirituale și nici interes să-l cerceteze, să deosebească binele de rău, ori urâtul de frumos.

Deci, chestia tineretului nu se poate soluționa și nici trata ca pe ceva fix, uniform și unilateral, — ea e trasată de curențe și curențele sunt în funcțiune de mediu, iar mediul este relativ și nimic nu-i corespunde la un moment dat. Cuvântul „mediu“ el s'ar putea traduce printr'un caleidoscop de comportațiuni proiectate pe o pânză ușoară în bătaia vânturilor, unde fiecare ins devine când actor, când spectator.

De ce să cerem tineretului ceiace ar fi trebuit mai în-
iăt să-i dăm ?

Spaima celor ce dau alarma întru înfrânarea tineretului ar avea un singur temei: în faptele neînfrânate ale bătrânetului. El corupe și demoralizează fizicește și moralicește tineretul. El prostituiază sufletele nevinovate pentru a-și satisface cele mai bestiale și sadice poftes—bine înțeles cu excepții bine-cuvântate de Dumnezeu.

Faptele abundă în jurul nostru, spre rușinea făptuitorilor, și cred că nu e nevoie să mai dăm exemple.

Oare, furtișagurile cele mai monstruoase cari nu umple sufletul de revoltă, și ocupă întreaga presă cu noroiul lor, în lumea copiilor se întâmplă ele?... Cu ce curaj se mai dă alarma că avem un tineret nerespectuos și neînfrânat, când ar trebui să se înfierceze faptele bătrânetului, ale celui bătrânet vicios, nărăvit, arțăgos, iubiitor de senzațional și neînfrânat, căci problema tineretului comportă o mai largă înțelegere și mai multă sinceritate....

Față de prefaceriile marelui război cu toate lipsurile și loviturile lui și cu tot exemplul rău al bătrânetului, am impresia că avem un tineret, dacă nu mai bun decât altă dată, dar la fel cu cel de totdeauna....

La intervale mai mici sau mai mari cu incontestabile variațiuni de formă, cu mici oscilațiuni de regres pe linia mare a progresului, istoria se repetă și ne întorcem mereu de unde am plecat....

Avem un tineret trudit de problemele grele ale existenței, probleme cari apasă și totuși răbdător că nu cere socoteală bătrânetului de felul cum îi administrează bunurile, ce fel de exemple îi dă și ce face din el. Și noi: părinți profesori, îndrumători și conducători a destinelor țării și ai lui, pătrunși de responsabilitate și asociați cu toții la chemarea vremurilor, ar trebui să-i dăm tot concursul moral și material, și îngroziți de marea lui decepție la primul contact cu viața, care îi deschide abizuri și îl angrenează în lupte nepregătit, să-i pomenim numele cu pietate și să-i dăm tot sprijinul nostru necondiționat, ținându-i mereu în față oglinda limpede a faptelor noastre curate.

GALLIA TUDOR

Reproducere din revista „Sănătatea“ No. 7 anul XXXIV, Septembrie 1934

O NOUĂ RĂTĂCIRE ?

Nu disecăm pentru analiză, ideologia mișcărilor de dreapta, fiindcă nu e locul în paginile acestei reviste, însă pentrucă unul din promotorii lor a făcut imprudența de a se pronunța greșit asupra unor dogme fundamentale ale credinței noastre și, din neștiință, unii din slujitorii Bisericii îl urmează cu multă însuflețire, — fapt de o gravitate nebănuită, în limita posibilităților și concis, voi pune în luminile ortodoxiei aberația profesorului ieșan.

Domnul profesor univ. A. C. Cuza, printre ideile sale, unele bune și altele discutabile, susține, ca o consecință a anti-semitismului său extrem (parcă creștinismul ar fi în esența sa iudaic !) nevalabilitatea Vechiului Testament, incoherența sa și lipsa oricărei legături între Vechiul și Noul Testament.

Și cum dovezile luate din V. T., pentru Domnia sa și partizani, ar fi ineficiente, vom aduce citații exclusiv din N. Testament.

Asupra „incoherenței” și a presupuselor contradicții și „barbarii” ale V. T. voi reveni altădată.

Din cele mai vechi timpuri s'a considerat V. T. indisolubil legat de N. T. Și e logică această atitudine, fiindcă rolul V. T. a fost de a pregăti lumea pentru marile revelații ale Mântuitorului, după cum zice Apostolul Neamurilor:

„Așa dară Legea a fost dată pentru noi o călăuză care să ne ducă la Hristos” (Gal. III, 24). (Ar fi inutil să insist asupra noțiunii de *lege* la Pavel; fiindcă și cei străini de ale teologiei știu că ea se referă la Pentateuh și, prin extensiune, la tot V. T.) Și în acelaș capitol: „Deci Legea este ea oare potrivnică făgăduințelor lui Dumnezeu? Nicidecum”. (21)

Afirmațiile Supremei Autorități, ale cărei cuvinte au valoare indiscutabilă și definitivă sunt: „N'am venit să stric Legea ori proorocii; n'am venit să stric ci să plinesc”. (Mat. V, 17). Deci raportul dintre V. și N. T. e de completare; i se recunoaște prioritatea Noului T., dar nu i se neagă valabilitatea celui alt.

Tot în sprijinul acestei susțineri e și pasajul din Evangelistul Ioan: „căci de ați fi crezut în Moise, ați fi crezut și în Mine, căci el despre mine a scris” (V,46). Adevărul e axiomatic, aici, în afară de cazurile de insanitate mintală, fășnește cristalin, încât orice comentariu e gratuit și superflu.

Totuși voi aduce și din alt evangelist un citat tot atât de categoric :

E vorba de discuția din drumul spre Emaus: „Și începând dela Moise și dela toți proorocii, le-a tâlcuit lor cele scrise pentru El în toate scripturile“ (Luca 24,27). Lipsa subtilităților ne dispensează de orice reticență sau îndoială.

Un lector atent și înțelegător al Sf. intelor Cărți e imposibil să nu fie surprins de continuitatea ce există între cele două așezăminte.

Fericitul Augustin (+430), în timpul căruia circulau astfel de păreri, se exprimă: „Novum Testamentum in Vetere latet, Vetus in Novo patet“. De altfel nu e decât o parafrază a cuvintelor Mântuitorului.

Doctrina aceasta a Prof. Cuza nu e nouă. N'are nici măcar meritul originalității.

Un bărbat genial și cu bune intenții, ereticul Marcion din Sinope născut pe la 85 d. Hr. învăța aproape la fel.

Prin anul 144, când se găsea la Roma și când Sf. Policarp îi declară că recunoaște în el pe cel dintâi născut din Satana, începuse să profeseze că între V. și N. Testament sunt deosebiri prăpăstioase. În lucrarea sa *Ἀντιθέσις* caută să releve aceste presupuse antiteze între cele două Testamente. Merge chiar până la afirmația că există doi Dumnezei, unul al V. T. și altul al N. T. Cum era în contradicție cu cărțile sfinte ale N. T., primește ca autentice numai 10 epistole ale Ap. Pavel, care am văzut cum se pronunță (Cf. de asemenea: Gal. IV, 4, unde e vorba de „plinirea vremii“ profetită în... V. T., Gal. III; și Ioan V, 39; Matei XXII, 42, sq. etc.)

O serie de sinoade, primele ale Bisericii noastre, ținute între anii 160—180 condamnă rătăcirea marcionită și pe protagoniștii ei.

Cei cari nu se consideră edificați din cele câteva citate prezentate, dar sunt de bună credință și fără idei preconcepute, pot consulta: Iustin Martirul, *Apologia I*; Irineu *Adversus haereses*; Tertulian, *Adversus Marcionem*, lib V, etc...; Origen, *De principiis*; Clement Alexandrinul, *Stromata*, precum multe altele, de mai puțină importanță (majoritatea sunt traduse în franțuzește).

Am afirmat că prezența clericilor în jurul celor ce militează pentru ideile acestea, constituie un fapt de o gravitate nebănuită.

Mă voiu documenta.

I. În primul rând se dovedesc necunoscători ai isvoarelor credinței noastre, dându-și certificat de insuficiență pregătire teologică. Și atunci e naiv să mai aștepti dela elementele acelea o redresare a vieții religioase.

În al doilea rând, căzând sub sancțiunile sinoadelor ținute contra lui Marcion, iată atâțiaeretici și anatematizați pângărind altarele, păstrate pure până acum, ale lui Hristos.

III. Ignoră și calcă deciziile sinodului quini-sext (692), care a admis, printre cărțile cononice, cele 39 de cărți ale V. T. Or, aceasta nu-i altceva decât protestantism, bineînțeles ca și Jourdain al lui Moliere, care făcea proză fără să știe, îl practică și ei inconștient.

Dar dogma cu caracteru-i static și definitiv nu poate fi discutată la orice răspântie politică de cei puși s'o respecte.

Deci, ca o consecință primă și imediată, spre a nu duce și poporul în rătăcirea lor, acești, păstori trebuiesc avertizați că dacă persistă în lamentabila lor aberație, vor suferi consecințele.

VALERIU ION MARTIN.

ISPITA

Cântatul cocoșilor aduce de cu vreme, în satul plin de liniște vestea gospodarilor trudiți că noaptea e pe sfârșite.

La strigătul acestui craiuc al dimineții, Gheorghe gospodar cinstit și sărac, își întrerupse odihna cu gândul să-și înjuge boii la car și să pornească la drum.

Plănuise din ajun această plecare: Mă duc Ioană la târg să vând boii ce-i avem în ogradă că tare-s bătrâni. Cu banii ce voi lua pe ei, voi cumpăra doi juncani; iar ce va prisosi, să ne fie în casă să avem și noi la nevoie un ban de cheltuială. Am să iau și pe Ileana cu mine ca să mi se pară calea mai scurtă și să am cu cine schimba o vorbă pe drum.

—Bine Gheorghe, fă și tu cum crezi, numai să-ți ajute Dumnezeu să faci vânzare bună și să vii sănătos acasă.

Cum târgul era cam departe, se zorea omul nostru s'ajungă cât mai dimineată și cu ajutorul Celui de sus, să facă vânzarea și cumpărarea pentru care plecase la târg și să se întoarcă apoi, în aceiași zi acasă.

Pe dată ce înjugă boii, urcă pe Ileana în car, își luă rămas bun dela nevastă și făcându-și cruce porni în scârțâitul carului, tot așa de bătrân ca și osteni-

torii lui, lăsând în urmă ecoul lătrăturii de câini deșteptați de sgomot.

Pe timpul când soarele își trimetea oastea lui de raze să lumineze și să încălzească pământul, intră și Gheorghe amărât în lumea iarmarocului.

După o luptă destul de grea cu diferiți samsari, își vându boii și din banii luați își cumpără o pereche de juncani, mai prisosindu-i și ceva parale după cum gândise.

Ca omul mulțumit de reușita muncii dusă de peste zi, Gheorghe socoti că merită să se cinstească puțin la cârciuma de peste drum și pe urmă s'o ia spre casă. Astfel că, nici nu observă că întârziase deabinelea; dar, de fericit ce era, porni la drum fără să se gândească la primejdia ce i-ar putea aduce întunericul nopții, ce începuse a se așterne pe bolta cerului.

Când tocmai scurtase o bucată din drum, iaca se întâlnește în cale cu un vechiu prieten.

—Noroc bun măi vere Gheorghe.

—Noroc să dea Dumnezeu măi Radule.

Da, ce vânt te-a adus pe aici prin târgul nostru, și tare-mi pari vesel.

—Ia, venii și eu cu gânduri din cele bune și Dumnezeu mi-a ajutat de le-am împlinit. Și începe omul să-i spună câte vămi a plătit până a putut să intre în iarmaroc, cum s'a luptat cu negustorii până a putut să-și vândă boii și să-i cumpere pe cei dela car și așa mai departe.

Radu îi ascultă istorisirea faptelor petrecute, rumegând în minte gânduri ascunse, cari dacă i-ar fi fost mărturisite de un altul și el singur s'ar fi îngrozit de ele.

Dar, după o clipită de tăcere îl întrerupse mângâios :

Și te gândești să pleci, mai departe, acum noaptea cu banii la tine pe drum? Ia hai și rămâi coala la mine, un pat voiu avea și eu unde-ți da să te culci, din cealaltă or mai lipsi, de, ca la omul nevoiaș.

Ii plăcu lui Gheorghe această sinceră invitație, mai ales când îi sună în urechi și teama banilor, las'că se cam îngrijise el, căci auzise de tot felul de hoții și

blestemății, așa că, îi dase Ileanii să-i păstreze în sân; ce-și zisese, pe mine m'or bate și vor vedea că n'are ce lua; apoi, m'or lăsa în pace, dar dela un copil n'are ce alege, nu-și închipse ei, c'or fi banii tocmai la el și voi scăpa astfel, din primejdia jefuirei.

La invitația lui Radu se hotărâ să rămâie și să plece spre ziuă acasă.

Ajunși la Radu acasă mai spuse ba una, ba alta, în timp ce femeia lui Radu pregătea culcușurile. Hotărâră ca: Gheorghe și Radu să doarmă într'o cameră; iar femeia, Ileana și fata lui Radu, căci avea și Radu o fată cum de seama Ileanei, într'altă cameră.

Somn adânc puse stăpânire pe bietele ființe trudite de emoția zilei trecute. Și dacă era unul care încă nu adormise, acesta era numai Radu, care plănuse lucruri grozave cu femeia lui.

Ce plănuse, omor întâiu copila, în timp ce eu mă duc să aranjez cu tată-său, tu duci cadavrul în groapa de după casă și apoi, vei veni să-mi ajuți a-l duce și pe celălalt. Nimeni nu știe de legătura dintre mine și el, nimeni nu a văzut că ar fi venit aseară în casa mea, astfel suntem scăpați de prigonitorii Legii, rămânându-ne în schimb o sumă însemnată de bani, pe care o credea cu mult mai mare decât era în realitate, precum și carul cu boi.

Toporul fu ales ca armă nimicitoare a acestor suflete nevinovate. Apucându-l în mâna-i puternică de criminal, se duce la patul unde dormeau copilele și dibuind prin întuneric, lovi cu putere, un singur scrâșnet de dinți și tăcerea își luă locul.

Știind că banii trebuie să fie la Gheorghe nici nu se gândi să caute copila, îndreptându-și pașii către cealaltă victimă. Uimit, însă rămase Radu când căzu pe Gherghina, soția lui, plângând și țipând în urma lui, cât o lua gura.

Ce se întâmplase? În cursul nopții, fetele în puterea somnului, își schimbaseră locul; iar Radu în zăpăceala lui în loc să omoare pe Ileana, omorâ pe propria-i copilă.

Gheorghe deșteptându-se de sgomot își dădu seama despre ce este vorba și cum a fost ocrotit de

primejdie, de îngerul păzitor. Își luă copila de mână, înjugă boii la car, își făcu cruce și porni la drum, lăsând în urmă locul păcatului.

Radu fu dus și el în fața justiției pentru a-și da seamă de nesocotita-i fapta, lăsându-și în urmă femeia ce-și rupea părul jelindu-și copila jertfită pentru respectarea dreptății dumnezeiești.

Nu peste multă vreme, povestesc vecinii, că ar fi văzut și pe Gherghina soția lui Radu plecând de acasă cu o legăturică subțioară și cu un câine după dânsa, lăsând totul în părăsire. De atunci, n'a mai văzut-o nimeni prin sat. Se zice, că niște femei ducându-se prin Moldova, ar fi zărit-o într'o mănăstire de călugărițe.

Dar, casa aceia, pustie a rămas până în ziua de astăzi, și oricine îndrăznia să se apropie sau să pune stăpânire pe ea, îl păștea o mare nenorocire.

Cu aceasta, s'a adevărit încă odată zicala populară: „Că lucrul de furat e foc care arde; iar banul nemuncit e moarte“.

Pr. A. V.

RECULEGERE

Noaptea se lasă temeinic peste apa monotonă a Dunării. Ultimile sunete de vapoare se pierdeau departe în adâncul nopții. Brăila lua înfățișarea unui oraș liniștit. Doar claxoanele automobilelor spărgeau liniștea nopții, ducând pasagerii la cinematografe și localuri de petrecere. Vitrinele magazinelor erau luminate de puternice becuri electrice. Moș Mihai, căci așa-i spunea lumea fiindcă avea părul alb, deși numai de 40 ani, înainta cu greu prin mulțimea de trecători. Își iuțise pasul spre a traversa o stradă sgomotoasă, care-i displăcea. După ce trecu prin mai multe străzi ajunse în ulicioara sa, care deși nu era luminată de atâtea becuri electrice; deși nu întâlneai decât câte un trecător la o sută sau la două sute de metri; îi era plăcută, o iubea, căci aci își petrecuse tinerețea sa.

La capătul străzii avea coliba, pe acoperișul căreia, mușchiul verde crescuse în voie; pereții erau umezi și negri, căci ploaia pătrundea și prin ferestrele sparte pe alocuri lipite cu hârtii și prin acoperiș, pe câteva locuri.

Ograda era înconjurată de un gard de scânduri putrede ieșite ici-colo mai în afară, formând parcă un poligon neregulat.

Moș Mihai mergea tăcut gândindu-se cu drag la această casă în care trăiseră părinții lui. Maria, iubita sa soție, murise și el rămăsese singur cu grija a cinci copii, care-l înveseleau cu cântecele și jocurile lor nevinovate. E întristat însă când își aminti că muncise din răspuțeri o săptămână întreagă și bruma de bani ce luase nu-i ajungeau să-și îndestuleze casa. Se revoltă contra acelei mulțimi de oameni ce-o văzuse plimbându-se nepăsătoare și care credea el își ducea viața numai în lux și petreceri. Dece l-a ursit Dumnezeu pe el să sufere și să muncească din zi până în noapte? Dar aducându-și aminte de copilași, un zâmbet descreți fruntea lui moș Mihaiu. Ce vor face ei oare acum, se întrebă singur. Nu mai avu timp să-și răspundă, căci bătrânul Azor, câinele credincios al curții sale, îl trezi din visare lătrând de bucurie la vederea stăpânului său. Deschise cu grije poarta închizând-o cu aceiași grije, spre nu cădea jos căci se ținea într-o singură balama. Intră în casă.

Copiii îl întâmpinară cu chiote de veselie, unul sărindu-i în spate, alții după gât, iar cei mai mici agățându-se de picioare, încât omul nostru trebui să se țină bine să nu-l doboare. Luă cu grije coșulețul pe care-l adusese, scoase o bucătică de brânză, pâine și câteva cepe, pe care le împărți la copilași. Ei mâncau veseli, iar el aprinzându-și pipa, îi privea cu bucurie, răsucindu-și mustața sură, îngălbenită de tutun. De cu noapte se scula, își lua coșul și pleca spre port. Ziua întreagă muncea descărcând și încărcând vapoarele ce veneau și plecau. Seara se întorcea iarăși la copiii săi pe care-i înbuna cu vorba-i dulce și îi sfătuia ca un părinte. Dar puterile i se sleiră. De multe ori fusese nevoit să îngenunche sub povara greutăților.

Seara se întorcea istovit spre casă, iar ochii îi scânteiau de mânie, când privea cu câtă nepăsare petrec alții. Cu cât puterile îl lăsau, cu atât această ură creștea în inima lui. Intr'o bună zi, nemaiputându-și îndeplini serviciul său de hamal, inginerul îi spusese, că ar fi bine să se odihnească câteva zile. Plecă amărât spre casă. Copiilor le răspunse la veselia lor cu un surâs rece și forțat. Mizeria în casa sa creștea în fiecare zi. Alături de coliba lui era un mare bogătaș. Fusese de multe ori în casa acestuia pentru diferite servicii. Odată îi sădise în grădină niște caiși, altădată îi nivelase curtea cu pământ și de cele mai multe ori îi udase grădina. Pentru toate serviciile fusese răsplătit. Totuși îl ura și pe acesta ca pe toți cei bogați. Cele mai urâte planuri îi veneau în minte când se gândea la el. Intr'o seară stând pe prisma casei și cugetând la sărăcia care stă-

pânea casa sa, îi veni o idee teribilă și scrâșni din dinți zicându-și: — „Să curăț pe acest bogătaș de pe fața pământului“.

Să-l omoare, iar cu banii ce-i va găsi la el, să trăiască fără grije tot restul vieții și să-și întrețină și copiii, ba chiar se gândea să plece în alt oraș — Planul părându-i bun își frecă mâinile de bucurie, nemulțumit pentru un moment pe el însuși că nu-i venise mai de mult această idee. Așteptă să se înopteze bine. Se înarmă cu un cuțit și sări gardul în curtea vecinului. Cunoștea toate odăile. Știa unde acesta ține banii și unde cheile.

Hotărât pentru a săvârși crima deschise ușa dela intrare cu o cheie, pe care și-o procurase mai dinainte. Ochii săi străpungeau întunericul. Se vedea în ei mânia, ura, dorul de răsbunare al sortii.

Mergea în vârful degetelor; părul vălvoi îi cădea pe frunte, haina-i era desfăcută, iar gâtul gol.

Se apropie de un dulăpior, în care boerul ținea cheile; le lua binișor, strângându-le cu putere în mâna-i ușoară și se îndreptă spre biroul, în care știa că sunt o parte din bani. Boerul dormea cu fața în sus, slab luminat de o mică lampă electrică așezată în perete deasupra capului. Buzele îi erau întredeschise lăsând să i se vadă un rânjet straniu. Moș Mihai devenise alb ca varul. După ce se încredință că boerul doarme deschise biroul cu o mână cu cealaltă strângând lama tăioasă. La cea mai mică mișcare, i-ar fi curmat viața. Apucă ce e câteva hârti ce le găsi și căută să fugă.

Dar picioarele nu-l mai țineau, ochii erau înjecțați, i-nima-i bătea să se spargă, iar capul îi svâcnea ca și cum ar fi fost încercuit cu un drug de fier. Năuc de spaimă își căută drumul cu mâinile prin întunericul, care acum părea de nepătruns pentru el. Ajunse acasă și ascunse banii într-o groapă din fundul grădinii, pe care o astupă cu pământ. Se întoarce în casă, uitându-se speriat împrejurul său spre a se încredința dacă n'a fost văzut de cineva. Voi să se culce, imaginea bogătașului îi era mereu în față rânjind spre el și strigându-i tare „pungașule“. Acest cuvânt îi venea mereu în urechi.

Noaptea trecu chinuitoare pentru moș Mihai. Ziua veni frumoasă și senină. Copiii se adunară în jurul bătrânului, dar fugiră repede speriați de rânjetul cu care-i privea.

Ochii lui priveau în gol, un lucru avea. În orice frunză, în orice piatră, oriunde privirea lui s'ar fi oprit, nu vedea decât capete de oameni ce-i strigau râzând „Ha, ha; pungașule! Ai să înfunzi ocna. Ne mai putând suferi acest coșmar ce-i întuneca mintea se duse în grădină, desgropă banii și porni cu ei să-i înapoeze boerului. Ochii lui priveau răătăciți; picioarele nu mai erau în echilibru ca și capul al cărui centru de greutate se mutase. Îți dădea impresia unui

om beat. Intră în curte, se duse la boer și cu mâinile tremurând îi întinse banii. Abia putu zice „iartă-mă boerule“ și lacrimile năpădiră pe obraji în șiruri lungi, curmându-i vorba. Boerul, care observase lipsa banilor, rămase uimit văzând cine-i furase.

Omul în care el avea mai multă încredere decât în oricare din oamenii curții sale. Il iertă cu vorbe blânde și-i întinse o hârtie de o mie de lei. Moș Mihaiu, mișcat de bunătațea boerului, îi răspunse că el nu e vrednic pentru acest lucru,

Sărută mâna boerului, rugându-l încă odată să'l ierte pentru fapta sa nelegiuită și se întoarse în ograda sa vesel ca odinioară. Iși strânse copii pe lângă el și-i sărută cu drag. Figura-i devenise blândă, vorba dulce, iar capul său mic părea încununat cu aureolă. Mai târziu boerul, mișcat de fapta sărmanului său vecin vorbi despre el cu patronul unei fabrici de cărămidă, arătându-l ca pe un om în care să-și pună nădejdea. Moș Mihaiu intră în această fabrică și lucră cu stăruință încât patronul îi urcă salariul simțitor, punându-l mai mare peste lucrători și socotindu-l ca omul cel mai de încredere. Cu banii, ce-i primea, ducea o viață liniștită, fără lipsuri și niciodată nu s'a mai gândit cu răutate la alții. Seara aduna copiii în jurul său, și sfătuia să fie cinstiți, cum-pătați, muncitori și niciodată să nu râvnească la bunul altuia ; căci numai atunci Dumnezeu îi va avea în grija sa.

TIBERIU DUMITRESCU

-- student --

STĂPÂNE,

*De Dumnezeu mi-a vorbit tata :
Mi-a spus ce bun e și ce mare !
Cum are grijă de oricine,
Când cată milă și'ndurare ;*

*Cum cu puterea Sa divină
A făcut tot ce e pe lume ;
Cum tot ce este viețuire
Azi proslăvește al său nume*

*Despre Hristos mi-a spus măicuța :
Cum s'a născut dela Fecioară ;
Cum îngeri'l călăuziră
Și dela moarte îl scapară ;*

*Cum pentru firea Lui cea bună
Și pentru sfatul Său cel dulce,
Il prinseră, îl biciuiră
Și....'l răstigniră, crud, pe cruce !*

*De Duhul Sfânt ne spune școala :
Că El pe toți ne luminează
Și pașii noștri șovăelnici
Spre fapte bune îndreptează.*

*Că El purcede dela Tatăl
Dupăcum Fiul luă ființă,
Intruchipează trinitatea
Simbolului de Credință.*

*

*Stăpâne, binecuvintează
Cu harul tău sublim și sfânt,
Să-mi întăresc cu fapte-alese
Credința, pe acest vământ !*

ION RĂDULESCU
învățător
Cunești-Ialomița

* N.—Alcătuită pentru fiica sa Carmen Rădulescu cl. III și recitată înaintea P. S. Episcop Gherontie, cu ocazia Sfințirii Bisericii din localitate.

ANAGNOSTUL

„Din prisosința inimii“
volum în pregătire

Cunoști tu gândul meu,
Ispită fără lumini?—
Zorești să mi-l închini
Satanei,—Eu, nu vreau !

Cu sufletul întreg,
Impărtășit cu har,
Eu lupt!—
E în zadar,
Ispită ! Nu culeg
Din câmpul poștei rod!

Din gând adânc și scump
Nici vis, nici dor nu rump,
Când îmi arunci năvod
De crude amăgiri!

Nu pot să te înfrâng ?
In al tăcerii crâng,
Plângând, mă rog...
Te miri
De-atâtea umilinți ?
Eu nu te cred! — Tu, n'ai
Alt joc în hâdul graiu...
Și când te miri — mă minți !

Rânjești, când eu suspin !
Nu e nimic! — din cer,
Nu dela tine, cer
Podoaba unui crin.

Cunoști tu gândul meu,
Ispită, când înfrânt
Vrei Morții, rob, să-i cânt ?
Eu cânt lui Dumnezeu...

Pr. ILIE I. IMBRESCU
Balcic

RECENZII**PREOTUL IN FAȚA CHEMĂRII SALE
DE PĂSTOR AL SUFLETELOR**

de Preotul Petre Vințilescu, profesor la
facultatea de Teologie din București

E o carte, pe care o străbați fără popas. Rândurile înserate, în cuprinsul ei, sunt rânduri de aur, cari ar trebui să stea gravate în inimile tuturor preoților lui Christos, Domnul și Mântuitorul nostru. Petalele risipite aci de P. C. Profesor, dela facultatea de Teologie din București, trebuiesc adunate cu neșă de slujitorii altarelor creștine. Mireasma cuprinsă între filele acestei însăilări măiestre de gânduri, — gânduri trăite de o inimă transfigurată de sarcina sacerdoțiului, — se cede să învioreze orice suflet abătut; suflul divin al unei îndelungi trăiri în intimitatea preoției celui de sus a Mântuitorului trebuie să ne fie tuturora călăuză ireproșabilă. Sunt pagini în această îngrămădire de muncă și experiență, — cartea păr. prof. Vintilescu —, cari merită să stea alături de paginile unei antologii creștine. Cartea entuziastului îndrumător al generațiilor de studenți, ce vin să se adape dela izvorul științei sale, e de absolută trebuință pentru toți cei ce lucrează în via Domnului, e un „Vademecum“ indispensabil pentru lucrul pastoral al preoților. O simplă înșiruire de capitole și câteva citații fragmentare, din cuprinsul cărții, vor fi mai elocvente decât spusele noastre, de până aci. Iată câte-va titluri, luate la întâmplare: 1) „Poziția păstorului de suflete în planul mântuirii“; 2) „Demnitatea și sublimitatea sarcini preoției“; 3) „Vocația“; 4) „Iubire, devotament, jertfă“; 5) „Moralitatea exemplară și sfințenia vieții preotului“; 7) „Instrucția preotului“; 8) „Preotul ca organ sfințitor“; etc. etc. Să parcurgem acum unele pasagiil, cari sunt tot așa de sugestive, ca și chestiunile enunțate mai sus. Incepem cu „Poziția păstorului de suflete în planul mântuirii“. „Sarcina preotului ca păstor“, spune autorul, „întrucât vizează ca scop

final mântuirea suflelor, este divină, atât prin origina sau instituirea ei, cât și prin îndeplinirea sau exercitarea ei. Funcțiunea de păstor a preotului nu este, așa dară, o întreprindere a sa proprie sau personală și nici n'o exercită în numele vreunei autorități lumești ori temporale. El este, într'adevăr, membru al societății, în care trăește, el activează ca preot în mijlocul semenilor săi, este ales dintre dâșii și este pus la dispoziția acelor nevoi ale lor, cari privesc mântuirea și deci sufletele lor. Auspiciile însă, sub care se mișcă lucrarea preoției, precum și obiectul final transcendent al misiunii sale îi imprimă un caracter supranatural. „Intr'adevăr“, zice sf-tul apostol Pavel, „orice arhiereu, fiind luat dintre oameni, este pus pentru oameni spre cele ce sunt către Dumnezeu“ (Ebrei, V, 1). Preotul reprezintă deci și servește în mijlocul societății omenești acea categorie de interese, cari privesc și derivă din raportul omului cu Dumnezeu. Intreaga autoritate a funcțiunii sale vine de sus, este un har, care nu este în puterea oamenilor a-l da. El predică o doctrină, care nu aparține lumii, el mijlocește oamenilor împărtășirea unei grații, care vine din cer, el dirijează privirile și speranțele lumii spre cer“. Și mai departe: .... în sluja societății, preotul nu este decât în sensul impropriu al cuvântului, numai indirect, prin reflexul și utilul vremelnic, ce se desprinde din lucrarea sa. În realitate, el este în slujba cerului, el este, după expresiunea sf-tului apostol Pavel adresată lui Timotei, „omul lui Dumnezeu 1) Timot. VI, 11), adică un om însărcinat cu sluja lui Dumnezeu, este un om în serviciul lui Dumnezeu.... Domnul nostru Iisus Christos este cel ce a realizat opera mântuirii, dar pentru aplicarea ei individuală în timp, pentru împărtășirea roadelor ei tuturor sufletelor până la sfârșitul veacului, El a trebuit să dea împuternicire specială, a trebuit să lase, adică, reprezentanți, cari, prin mijlocirea tainelor și ierurgiilor, să împărtășească harul sfințitor, luminând în același timp mințile prin principiile Evangheliei și călăuzind voințele... Toată lucrarea preotului în e-

noră, ce i s'a încredințat spre păstorire, se săvârșește prin delegație, prin plenipotența, pe care o deține dela Mântuitorul. Preotul este deci un delegat, un locțiitor al Mântuitorului (2 Cor., ' , 10. " 1) Rânduri sublimе, cari nu au nevoie de niciun comentar. Despre demnitatea preoției, P. C. Sa spune între altele : Calitatea de reprezentant și delegat împuternicit al Mântuitorului, de administrator al tainelor sale și de instrument sau organ al Sf. Duh, situează demnitatea preoției pe o treaptă foarte înaltă. În primul rând, funcțiunea de liturghisitor creează preotului o stare de intimitate, de contact apropiat cu Dumnezeu, o onoare, a cărei distincțiune și sublimitate nimeni n'a înfățișat-o într'un tablou mai impresionant, mai intuitiv și mai atrăgător, ca Sf. Ioan Gură-de-aur, Sf. Grigorie Teologul și Sf. Efreem Sirul, în scrierile lor despre preoție" (urmează câteva citații din acești Sf. Părinți, cari sunt adevărate imne în cinstea preoției). 2)

Iată și cuvintele vehemente, pe cari e bine să le citim la fiecare oră din zi: „Hotărât, nu sunt preot, numai pentru a ocupa locul de cinste în biserica lui Dumnezeu ; nu sunt preot numai pentru a mă trudi în gospodăria mea și pentru a pune de o parte în fiecare zi câțiva bani pentru moștenitori, cari cine știe de vor avea vreo recunoștință pentru economiile mele ; nu sunt preot, pentru a lua parte la toate mesele mari din ținut sau pentru a încorona fie-care ospăț printr'o partidă de joc, care se prelungește până la miezul nopții ; nu sunt preot, pentru a ținti la înălțare și a aspira la ranguri înfricoșătoare în ochii credinței și de cari sunt nevrednic prin simplu fapt că le poftesc. Să spun mai mult : nu sunt preot numai pentru a purta rasa, care mă deosebește de mireni... ; nu sunt preot sau, cel puțin, nu sunt numai pentru a recita serviciul divin și a săvârși sf. liturghie. Nu ! Sunt preot, pentru a da cu prisosință prilej la slăvirea lui Dumne-

1) Vezi paginile: 51—52—53.

2) Vezi pagină 58.

zeu, lucrând cu căldură la mântuirea sufletelor; da, sufletele: al meu mai întâi și apoi ale fraților mei.“¹⁾ Ne oprim aci. E de-ajuns pentru ceea ce-am avut ca țintă: cartea însăși să vorbească tuturor acelor, cari doresc s'o cunoască, dela un capăt până la celălalt. Și trebuie s'o cunoască orice preot, care-și dă seama de greutatea sarcinei sale. Lucrurile scrise aci de un profesor universitar, sunt scrise pentru toți, fără excepție. Nu putem sfârși decât cu îndemnul: Citiți-o slujbași ai lui Dumnezeu, veți adăoga la experiența adevăratului sacerdoțiu, cât ați fi adăogat în decenii de viață!

Diac. CONST. STAICU
Sf. Episcopie Constanța

RECENZII ȘI NOTE

SILENO FABRI: L'Opera nazionale per la protezione della maternità e dell'infanzia, 1933

Broșura ilustrează realizările regimului fascist în opera de protecție a maternității și infanțității.

Fascismul pleacă dela principiul că fecunditatea familiilor constituie cea mai mare rezistență a națiunilor: „Istoria arată că viața națiilor nu poate fi statică, ci că prin legea universală a dezvoltării trebuie să fie activă și dinamică, pentru că acelea, care nu progresează, sunt expuse pieirei; numărul e forță în viața popoarelor și forța foarte adesea creiază dreptul“. Nașterile în Europa au scăzut considerabil, deaceia se și vorbește de o decadentă a civilizației europene și o ridicare a rasei galbene. Numai un popor numeros, tânăr, activ, poate supraviețui: „Nimeni azi nu mai ia în serios faimoasa lege a lui Malthus“, spune Mussolini. De aceia politica democratică a lui Mussolini este: maximum de natalitate, minimum de mortalitate. Pentru aceasta s'a creat în 1925 Opera Națională p. pro-

---

1) După Achille Desurmout, La charité sacerdotale (vezi pag. 106).

tecția matern. și infant., care are ca scop ameliorarea fizică și morală, o apărare totalitară a rasei prin combaterea morbidității și mortalității și sporirea natalității. E o politică de întărire a neamului, de ameliorare și conservare a colectivității naționale, de expansiune.

De aceia: o cât mai întinsă asistență socială ca acțiune de dezvoltare morală și materială, asistență care tinde la capabilitatea îndeplinirii interesului unitar al statului: „În locul unei acțiuni biurocratice a unor organe refractare unei concepții realiste și umane a vieții, asistența socială e o mare operă de bunătate dominată de un înalt sens de patriotism și civilizație“. În nici un caz, fascismul nu vrea ca această asistență să fie numai operă caritabilă, fiindcă „caritatea creiază profesia de cerșetor și nu educă conștiințele; caritatea inobilează pe cel ce-o oferă (și sub acest aspect trebuie lăudată), dar practică pe o scară întinsă, ea umilește, înjosește, distruge demnitatea umană în cel care o primește“. Asistența are o înaltă valoare educativă pentru că dă celor mulți conceptul că ajutorul le e dat pentru a li se da timp să devie singuri capabili, formând conștiința demnității personale, a dătoarei ca fiecare să se învețe a înfrunța lupta pentru existență; să creieze cetățeni și oameni, nu servi; să formeze conștiințe în câmpul moral și sanitar. Individului i s'a încredințat prin mandat divin și uman continuarea speței, de aceia, „a onora pe mamă și copil e a onora valorile supreme ale neamului; în mamă și copil e toată frumusețea și forma spirituală a vieții“ zice Mussolini, deaceia toate măsurile favorabile familiei, fie în spitale fie în Maternități fie acasă: premii dotale, asistență, facilitări în funcțiunile publice, locuințe, obligații fiscale etc. Dar mai presus de acestea să se vorbească sufletului pentru că paternitatea și maternitatea nu-s simple fapte fiziologice, ci în primul loc sunt fapte spirituale; de aceia „Creșteți și vă înmulțiți“ trebuie să apară în toată lumina ca o poruncă divină; de aici importanța religiei ca ambianța cea mai potrivită, de aici situația preotului de membru de drept în comitetele acestea care au ramificații până în ultimul sat.

O explicație a sistemului de a avea un copil sau chiar nici unul

Într'una din zilele trecute a avut loc în comuna Hidos din Ungaria, ceremonia ridicării clopotului dela Biserica reformată maghiară din acel sat și predarea lui bisericii reformate germane. Din partea Ungurilor numai 3 persoane au participat la această ceremonie: preotul, învățătorul amândoi streini de sat—și cantorul bisericii, singurul ungar rămas în sat.

Această comună era locuită de Unguri și Germani, toți de religie reformată. Cum Unguri însă au întrebuințat sistemul de a avea un singur copil sau nici unul—numărul lor a tot scăzut până s'a stins de tot.

Nemai rămânând decât singur cantorul ungar în sat, credincioșii germani au găsit cu cale să ridice clopotul dela bis. ungurească—rămasă pustie—și să-l așeze în turnul bisericii lor.

Studentii unguri dela Universitățile din Budapesta și Pécs, aflând de rușinea din Hidos, au venit noaptea cu un camion și au furat clopotul, ducându-l la Budapesta, unde l-au expus în piața Calvin, ca un semn trist al neglijenței locuitorilor din Hidos pentru sporirea populației.

Pățania cu clopotul bisericii din Hidos, poate să ne servească și nouă de învățătură. Și la noi, în unele părți, mai ales în Banat, s'a încuibat sistemul de „un copil“ și tare ne temem că peste câțiva ani să nu se repete în satele noastre hănățene, unde Românii trăesc amestecați cu alte nații, pățania cu clopotul din Hidos.

(După „Lumina Satelor“).

Un avertisment pentru francmasoni

Femeile române greco-catolice din Blaj, au trimis Minist. Justiției un energic protest împotriva legiferării avortului.

Redăm ultimele fraze care sunt tot atâtea perechi de palme usturătoare pe obrajii „venerabililor“ reformatori, cari vor să transforme România într'un lupanar și să autorizeze cea mai odioasă crimă: „Dacă faptul avortului criminal a existat întotdeauna—așa cum au existat atâtea alte crime—nu a existat însă justificarea

lui juridică și etică. Statisticile în chestiune nu sunt oglinda conștiinței poporului nostru român, ci a păcatelor lui și păcatul care-i și o crimă de les-națiune, cum e acela ar avortărei, nu poate fi patronat de legislație. Vrem legi de justificare a vieții, nu de oblăduire a morții: Vrem înlăturarea legilor care tutelează crima avortului. Ca femei ce-au luptat întotdeauna pentru menținerea și prosperarea vieții neamului nostru, protestăm contra acestui gest legalizat, de doborâre a legilor dumnezeiești, care conduc conștiința neamului român. Protestăm contra tendinței de îndreptățire legală a unei crime, care poate declasa un popor și nimic o națiune.

Exprimându-ne toată admirația pentru frumosul gest al doamnelor române dela Blaj, dorim ca el să fie imitat de toți românii, ca să vadă masonii că această țară nu-i sat fără câini. (După „Apărarea Națională“).

Insinuări masonice

În „Ziarul științei și călătorilor“ No. 22 a. c. Moș Delamare (Cdr. Negulescu), Secretarul-trepăduș al Lojei Naționale, subscrie un articol: „Cancerul, civilizația și biserica“ în care spune: „Bătrânii noștri aveau obiceiul să se închine dimineața și seara la icoane făcând câte 40—50 mătăanii. Dar ingenuncherea în fața icoanei, aplecarea trupului până ce atinge pământul, ridicarea în picioare și iar în genunchi.... iată o gimnastică suedeză înainte de a fi scormonit-o Müller. Gimnastica aceasta—matăniile—și dieta—pöstul ținea departe cancerul de credincioși“.

Foarte sentențios, nu? Biet Moș Delamare să te audă moșii dumitale, moșii aceia cu adevărat venerabili, cari se închinau nu pentruca să facă... gimnastică suedeză, fiindcă nici nu știau ce-i aceia, ci se închinau dintr'o necesitate spirituală, de confundare cu Dumnezeu. Dar situația pe care o ai în masonerie te obligă să faci asta. Lumea însă a început a prinde mașinațiunile iudeo-mosoneriei al cărui instrument nefast ești și nu se mai minunează de asemenea încercări. dar nici nu se mai lasă indusă în eroare.

„Libertatea“ an. II No. 12 din Iunie a. c. publică un articol foarte judicios asupra necesității stringente de a se ajuta biserica și slujitorii ei. O paralelă între ceiace s'a făcut pentru școală și ce nu s'a făcut pentru biserică, între importanța uneia și a celeilalte. În timp ce școala dă un bagaj de cunoștințe în timpul copilăriei, biserica influențează asupra întregii vieți a individului și cu toate acestea conducători au fost vitregi cu ea „precupețesc fiecare post nou de preot, lasa pe preoți cu salarii mult prea mici, ceva și mai mult, nu păstrează dreapta cumpănă între diferite confesiuni. Biserica Ortodoxă este direct năpăstuită“. Asupra rolului ei spune: „În mod inconștient, democrația, care nu poate domina decât prin partidele politice, își dă scama, că biserica dacă își poate îndeplini rolul, paralizează acțiunea demoralizatoare a luptelor politice. În realitate cauza este că am fost cu toții educați în tendințele revoluției franceze, educație raționalistă și indiferentă față de biserică“. După ce își mărturisește încrederea în ridicarea bisericii prin demnitatea slujitorilor ei, o întrebare: Dacă s'au găsit 440 mil. pentru șc. primară, nu s'ar putea găsi 40 mil. pentru biserica dominantă?“

IERIMIA DECU

CRONICĂ

Buletinul cercurilor culturale și al activității parohiale

Deschidem această rubrică, cu gând curat, nu pentru a înălța pe unii, scoborând pe alții. Fiecare își găsește mulțumirea în sine însuși, ca rezultat al activității sale. Căci înțelegem că activitatea cercurilor culturale preoțești constituie un mijloc de propagandă misionară creștină, un câmp în care se vedește talentul și sufletul păstorului, unde se pot concepe planuri, și se pot culege roade. Creștinismul — după cum știm cu toții — nu e un sistem teoretic — ci e viață, e practică și ca orice viață, se naște din altă viață. Dacă noi nu trăim intens viața creștină, nu poate să se înmulțească viața creștină în sufletele celor, de care răspundem în fața lui Dumnezeu. Mântuitorul a zis: „Cel ce va faceși va învăța mare se va chema în împărăția lui Dumnezeu“. Deci întâiu să facem, să practicăm, iar învățătura, ca teorie, vine ca un efect al cauzei. De altfel așa a fost normal dela început; creștinii au trăit creștinește și apoi s'a sistematizat în reguli, cu timpul, învățătura creștină.

Voim că toate însemnările ce le vom face la această pagină să-și ajungă scopul, adică să fie încurajare pentru cei cu muncă

îndoită și stimulent, îndrumare chiar, pentru cei ce lasă numai pentru alții dreptul și datoria de a fi fermentul frământăturii parabolilor evanghelice.

Oare nu e timpul să dublăm munca, efortul, prin care ne valorificăm ființa și dreptul nostru ca păstori de suflete?

Câte lipsuri, câte metehne sufletești nu găsim în poporul nostru, de care nu trebuie făcut responsabil directorii? E nevoie de o reînviere a vieții creștine, de o renaștere, de o reevangelizare chiar, căci duhul lumii aceștia a cășunat pe bietul creștin și nu trebuie să ascundem că și păstorul s'a molipsit într'un fel de mediul, pe care trebuie tocmai el să-l stăpânească și să-l îndrumeze.

E drept că păstorul de suflete trece prin grea cumpănă materială; îi știm greutatea, căci sunt și ale noastre. Dar nu trebuie să pierdem din vedere scopul misiunii noastre. Nu trebuie numai să existăm, ci existența noastră să fie instrumentul, prin care să propovăduim adevărul evanghelic cu cuvântul și cu fapta, cu timp și fără timp.

Lepădare de sine, renunțare, jertfă — fără acestea nu e chip de progres spiritual.

Duhul acestei lumi se manifestă diferit și sunt simptome prea bătătoare la ochi, ca să nu vedem că întunecă viața sufletească a societății creștine.

Conceptii raționaliste, materialiste, ateiste, vor să predomine societatea, diverși factori încercând a le impune tuturor în practica vieții, pe față sau deghizat. La ordinea zilei e raționalizarea avortului legal, micșorarea orelor de religie din școli, ba încă tendințe de a scoate cu totul religia din rosturile ei de educatoare a tinerilor vlăstare, incinerarea morților în contradicție cu tradiția creștină, o reînviere a cultului păgân, cultul material, al naturii, întocmire de noi sărbători areligioase, iar Duminica nu se mai respectă, deși e o lege a repausului.

O păgânizare a omeniilor creștine e în creștere: o relatare dintr'un mare cotidian ne vestește că la Atena unii au pus la cale să reinvieze filosofia lui Plato și cultul păgân cu zeii de altă dată.

Iată destule motive de îngrijorare, dar ocazii de trezire a conștiinței de datoria ce avem față de tezaurul Sfânt creștin, de a-l păstra intact și a-l fructifica în toate domeniile sociale.

Deci se impune un misionarism creștin, cu conlucrarea tuturor membrilor mireni conștiinți, ca să provoace o puternică sguđuire în ființa omului de azi și să-i îndrepte iarăși gândul spre Dumnezeu cel mare și bun, armonizând, pe baza principiilor creștine de dragoste și dreptate socială, raporturile dintre indivizi între ei și dintre indivizi și societate.

Deci e necesar o solidarizare a tuturor forțelor; nu trebuie să ascundem talantul, ci să canalizăm energiile în scopul mântuirii tuturor.

Cu acest gând începem.

Cercul Slobozia Județul Ialomița

Sub președinția Prea Cucernicului Preot Grigore Iosub, dela parohia urbană Slobozia, cum era de așteptat, lucrează intens

Președintele e fostul rețerent al Sfintei Episcopii și un bun organizator de serbări și coruri, având pregătire temeinică muzicală. Nu s'au ținut ședințe publice la toate parohiile. În 1933 s'a ținut o serbare model la parohia Slobozia Nouă. E nevoie de o propagandă antisectară, căci se spune că sunt sectanți în cuprinsul cercului. Are nevoie de broșuri cu caracter religios-moral și iconițe. Ar fi da dorit ca acestea să încerce cercul să și le procure direct din fondul său, până ce se va organiza și sistematiza la Sfânta Episcopie cumpărarea și distribuirea de cărți de felul acesta.

Să se dea mai multă atenție la pregătirea predicilor, conferințelor și organizarea serbărilor. Mai multă disciplină în cântare și mișcări, la slujba în soboare.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie se dau de corul cântăreților. Nu știm dacă e organizat corul și ce pregătire are.

Este singurul cerc preoteșc care a trimis dare de seamă a ședințelor unui an. E de dorit ca fiecare președinte de cerc să facă dări de seamă semestriale și anuale de felul cum s'a desfășurat activitatea cercului respectiv, putând a fi date, așa cum se întocmesc, spre publicare în revista Tomis.

Cercul Ioan Corvin Județul Constanța

Ședința dela parohia Dobromir Deal. Prea puțin ajungem să cunoaștem cum se desfășură activitatea cercului, cel puțin după sumarul proces verbal din 29 Iulie 1934. Se vorbește de faptul că sunt în cuprinsul cercului „stiliști“, dar nu se arată ce măsuri se ia pentru profilaxia și caștigarea lor. Ședința publică nu s'a ținut lipsind conferențiarul, dar nu se spune cine este conferențiarul. Cercul hotărăște să se intervină sus pentru combaterea stiliștilor. Dar cercul ce face, preoții respectivi ce atitudine păstrează? Spectativa?!

Cercul Mircea-Vodă, Județul Ialomița

La ședința din parohia Călărăși-Vechi s'a remarcat un cor mixt de fete și băieți din sat, organizat de Preotul Gheorghe Chivu a cărui muncă a fost răsplătită cu atenția ce i s'a dat. De dorit ar fi să se organizeze coruri la fiecare cerc. Predica ținută de Preotul Ioan Niculescu din parohia Cuza-Vodă a avut destul efect. Nu s'a ținut ședință publică; destul de regretabil. Când se află un cor mixt așa de bine condus, foarte ușor ar fi fost și o reușită ar fi avut o serbare cu caracter de propagandă cultural-religioasă. Nu e bine să se piardă ce putem da și când avem elementele necesare, ba încă să ajutăm pe cei ce nu au în mijlocul lor astfel de talente. Mai mult, s'ar putea constitui în echipe volante de propagandă.

Cercul Răsvan, Județul Ialomița

Se remarcă concursul cel dă cântărețul Florea Constantin din Medgidia cu Doamna la răspunsurile dela slujba în sobor, împreună cu corul cântăreților, precum și la ședințele publice din

parohiile : Răsvan și Ștefănești, lăsând o impresie destul de bună.

Ședința publică s'a ținut în Răsvan și Ștefănești, întocmindu-se programe alese, la executarea cărora contribuie școala împreună cu învățătorii și elevii. La parte la cercuri și D-1 Claudiu Panaitescu, avocat și Consilier eparhial, și Prea Cucernicul Protoiereu M. Rădulescu dela Circ. II Ialomița, a căror activitate deosebită pe teren cultural s'a mai relevat în coloanele acestei reviste.

☒ Cercul Rasova, Județul Constanța

Un proces verbal prea sumar; nu se ține ședință publică. Totul se rezumă, probabil, la slujba în sobor. Nici o altă manifestare deosebită.

☒ Cercul Albești, Județul Ialomița

Relevăm ședința din parohia Misleanu (22 Iulie 1954), organizată cu mult talent și perseverență de Prea Cucernicul Protoiereu M. Rădulescu dela Cosâmbești, cu ocazia sfințirii bisericii din acel sat, transformându-se într'o sărbătoare cu caracter cultural-religios, al cărei rezultat l-au simțit toți asistenții.

Pe lângă slujba sfințirii, unde s'a slujit și predicat frumos, a urmat și o șezătoare cu caracter cultural, dând ajutor în special corul parohiei Crunți, sub conducerea Cucernicului Preot N. Mateescu din Crunți, și corpul didactic primar local, făcându-se probă de simț al solidarității pe teren cultural al celor doi factori Biserica și fiica ei emancipată școala.

Sunt momente în viața religioasă, cari nu trebuie să treacă neobservate și mai ales nefolosite în scop misionar.

La sfințiri de biserici se adună multă lume și toți cari vin sunt dispuși a primi învățătura bisericii; deci felicităm pe Prea Cucernicul Protoiereu M. Rădulescu că a știut să prindă acest moment înălțător de suflete și bine ar fi ca toți să folosească prilejuri când sufletul e mai receptiv ca altădată.

☒ Protoiereul Rădulescu-Cosâmbești, care e și membru al secției Culturale dela Sfânta Episcopie, a întreprins un adevărat turneu cultural, stimulând pe frați prin prezența sa la cercurile pastorale din Protoierie, dovedind că prin muncă se pot câștiga satisfacții morale. Astfel e demn de remarcat ședința cercului Munteni-Buzău, din parohia Principesa Elena, unde se află, din secța adventistă, mulți aderenți cu zel de propagandă și tentințe de a câștiga prozeliți printre creștinii ortodoksi, căci e un centru puternic sectar, bine organizat, unde, pe lângă trei-patru predicatori locali, se trimite, la diferite ocazii, câte unul special dela centru. Nu suntem de părere a se provoca discuții contradictorii publice cu sectanții, căci convingerea religioasă pe călea rațiunei e foarte periculoasă și fără urmări practice. Ca toți sectanții și adventiștii sunt cuprinși de duhul mândriei și al obstinației, așa că vor stărui în apucăturile lor, mai ales când se văd încurajați de aderenții lor.

E nimerit însă ales momentul de contra ofensivă puternică

cu toate mijloacele duhovnicești, în punctele cele mai amenințate. Lăudăm munca stăruitoare pentru determinarea la construcția bisericii din acel sat contaminat de sectanți. Minunat gând și acela ca propaganda să se facă prin filme cinematografice, cum a încercat la această sărbătoare religioasă preotul Gh. Teodorescu dela Căzănești, folosind un aparat cinematografic al Fundațiilor Regale.

Da, este un mijloc folosit mult de Bisericile din Apus, neintrodus la noi decât sporadic; introducerea acestui mijloc a fost gândul de demult al nostru, dar mijloace restrânse, de-o-camdată ne pun stavilă, totuși vom stărui să se înființeze la centru un fond pentru filmele religioase.

Vom îndrumă în acele locuri misionarul eparhiei, așa cum se cade și cum e dorința de acolo.

Ref. d.

VIZITA CANONICĂ

a Prea Sfințitului Episcop D. D. Gherontie în Jud. Caliacra,
în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie 1934

Peste marea agitată a pasiunilor omenești și peste furtune atâtor feluri „de vânturi de învățătură” ce se abat cu furie, mai ales dela un timp, asupra pământului dela „Marea cea Mare” veghiază neclintită Biserica Domnului, al cărei Înalt Pastor topește puterile vifornitelor rătăcitoare și mugetul valurilor subminatoare, cu binecuvântarea harului ce administrează neînfricat, împărtășindu-l tuturor prin cuvânt și rugăciune.

Pentru aceasta, duhovniciasca-I turmă Il respectă și Il iubește, făcând scut din credință, spre slava Dumnezească a Scaunului Arhieresc, pentru ca, atunci când, prilejul fericit Il face văzut în mijlocul poporului, sufletele, înaripate cu străfulgerătoare bucurii, să se răpească spre înălțimile ce renasc, înviorează și dau vieții caracterul de împărătească sărbătoare.

Nicăeri, ca în colțul cel mai de Miazăzi al Țării și al Sfintei Episcopii, cei flămânzi și însetoși de dreptate nu sunt mai în număr și mai chinuiți de elanuri stânjenite, încât și vederea față către față

a Chiriarchului aici încolțește mângăeri, pace și bune nădejdi mai mult decât oriunde. Făcutu-s-a mai vădit acest adevăr, în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie ale prea încercatului și posomoritului an 1934, când a coborât la mulțimile gloatelor Prea Sfințitului D. D. Gherontie și printre negurile durerilor și desnădejdi, a legat multe răni cu balsamul mângăetor al înțelepciunii împărtășite cu prisosință și al unor fapte ce vindecă inima.

Prea Sfințitul nostru Episcop a pornit dela Constanța, cu întreaga suită, în ziua de Sâmbătă, 1 Septembrie ora 9 dimineața.

Ca însoțitor și oaspe avea pe Prea Cucernicul Părinte C. Dron, dela București, Eforul Bisericii Ortodoxe Române, conducătorul „Paginei Bisericești“ a ziarului „Universul“. Tot dela București, un alt distins oaspe și însoțitor, a fost D-l Arhitect Berechet, al Consiliului Central Bisericesc. Intru cât vizita canonică a Prea Sfințitului avea să fie în Protoieria din Caliacra, a venit și Prea Cucernicul Protoiereu Paul Dobrescu dela Bazargic, reședința Protoieriei I-a de Caliacra, ca să însoțiască pe Prea Sfințitul, chiar dela Constanța. In afară de cei amintiți, suita Prea Sfințitului a fost formată din următoarele persoane:

Misionarul Eparhial, Preot Ilie I. Irimescu; Prea Cuviosul Arhimandrit Ioachim Popescu, Mare Eclesiarch al Sfintei Episcopii; Arhidiaconul N. Calistrat; Diacon C. Staicu.

Cu trei mașini, suita, în frunte cu Prea Sfințitul Gherontie, a pornit spre Mangalia, pentru a intra în județul Caliacra prin punctul Caramanli. La ora 11 în satul Carapcea, la Sf. Biserică, Preotul Dinu Soare cu toți credincioșii, cu Sf. Evanghelie și Sf. Cruce, întâmpină la intrare pe Prea Sfințitul, alături de d-l N. Gavrilesco, directorul Prefecturii de Bazargic și delegatul special al d-lui Prefect Enric Voinescu, care este în concediu, Pr. B. Zăinescu din Bazargic, cu d-l Senator de Caliacra Eug. Răducu,

După sărutarea Sf. Evangheliei și a Sf. Cruci, Prea Sfințitul face intrarea solemnă în Sf. Biserică.

în Sf. Altar; apoi la Sf. Icoane, după care părintele paroh Soare rostește un cuvânt de întâmpinare reverențioasă, cu raport asupra situației turmei duhovnicești încredințate sf. sale și cu urări de bun sosire. Părintele spune că în general este respectată dreapta credință, afară de câteva cazuri de familii de „lipoveni“ și două familii de „liber cugetători“.

Prea Sfințitul, în răspunsul părintesc și plin de adâncă înțelepciune, arată toată grija pe care o are pentru păstoriți și dragostea de a-i vedea cât mai des și a le asculta toate păsurile sufletești. Le aduce aminte de „îndelunga răbdare“ ce trebuie să o avem cu toții în încercările acestor vremuri grele și de credință neclintită în singurul ajutor ce-l avem, sigur, numai dela Dumnezeu. Își exprimă bucuria pentru că vede atâta lume alergând la această ocazie ca să cunoască pe Conducătorul lor; iar, pentru cei răătăciți are toată nedejdea că se vor întoarce la calea adevărului. Sfătuiește pe toți să trăiască în înțelegere frățească, fiindcă toți sunt deopotrivă fii Aceluiași Părinte.

De aici, suita, mărită cu delegații oficiali ai Administrației județului, în mașina Prefecturii, împreună cu celelalte trei, se întreaptă, sub cârma Prea Sfințitului, la satul Sâtâlmaș.

Ora 12. Biserica solitară, înconjurată de tristă pustietate a scafeților și bălăriilor, par'că plânge după mâna înțeleptului lucrător al ogorului Domnului. Prea Sfințitul ia act de toate neajunsurile. Lipsurile vor fi împlinite, Biserica văduvită își va avea din nou pe Mirele Său.

La ora 1, frunțașă comună Sabla, cheamă prin glasul clopotului pe toți la Biserică, unde credincioșii, nu chiar în numărul care se cuvenea și putea a răspunde, în frunte cu bătrânul preot N. Țițof și cu ajutorul său Pr. Teodor Ionescu, întâmpină pe Prea Sfințitul și pe iluștrii oaspeți și însoțitori. Pr. T. Ionescu rostește un inimos cuvânt de „bine-ați venit“, după care păr. Țițof ține o cuvântare de toate frumusețea, stăpân pe limba noastră care nu-i este maternă, dar pentru a cărei bogăție și dulceață

străduințele sf. sale i-au fost încununate de succesul deplinei însușiri și mânuiri ca un cărturar a cărui modestie îi cinstește albul bătrânețelor. Într'un cuib unde din când în când, cucuveaua a țipat ecoul răsmeriței cu mintea crudă, a găsit potrivit, acest venerabil bătrân, să se facă stindard al celor mai solemne asigurări de pace și dragoste față de tot ce-i „majoritar” pentru că „minoritatea” bulgară știe că civilizația și cultura românească este bogată în cele mai binefăcătoare folosiri, de care poate profita bună înțelegere.

Prea Sfințitul, apreciind valoarea unor însușiri dobândite prin muncă stăruitoare, lămurește situația neamurilor față de principiul egalității în fața lui Dumnezeu și cu multă cumpănire și fineță înlătură teza celor doi termeni de „majoritari” și „minoritari” din lir. bajul păr. Țițof. După cuvântul Marelui Apostol al Neamurilor „în Hristos nu mai este nici Iudeu nici Elin, nici barbar, nici parte bărbătească, nici parte femeiască, ci toți și toate una sunt. fără zid dispărțitor”. Atrage luare aminte asupra acestui punct, care trebuie să fie central pentru Servii Altarului, mai ales în ținuturi de conglomerat etnic-religios, pentru că în Duhul care a călăuzit pe Marele Apostol „făcându-se tuturor toate și acomodându-se tuturor împrejurărilor”, pe toți să-i dobândească și să-i împreuneze în Hristos”.

Pentru truda bătrânețelor i-a dat un bun ajutor în Păr. T. Ionescu, care, cu entuziasmul și râvna caracteristice vârstei Sf. Sale, va reuși să împlinească tot ce i se impune situației și locului. Pentru situația Bisericii, pe care o vede nu puțin ruinată Prea Sfințitul îndeamnă să se depună toate eforturile din partea preoților și a credincioșilor pentru ca să se adune fondurile și materialele necesare reparației cuvenite. Ca să dea și exemplul propriu, spune Prea Sfințitul „mă înscriu și eu pentru acest scop cu suma de 1000 lei”.

După solemne clipe astfel trăite la Sf. Biserică, Prea Sfințitul și suita sunt invitați la prânz la Păr. Țițof acasă. Prilej pentru a sublinia priceperea Păr.

Econom și în cele gospodărești, care poate fi exemplu — ceiace este pentru atragerea atenției acelor preoți cari neglijează acest lucru, dar care are toată răsfrângerea și asupra isprăvniciei duhovnicești căci „cei credincioși (conștiincioși) în cele mici, vor fi credincioși și în cele mari” (Ev. Luca).

După amiazi mașinile răpesc pe vizitatori spre Pădureni.

Ora 4, pe un vârf de măgură, câțiva călăreți cu drapele și cu verdeață, apar ca semn al apropiatei recunoașteri a locului ce poartă un nume atât de poetic. La Biserică, un covor de flori leagă intrarea dela curte de cea în Sf. Lăcaș. Părintele Zamfir în toate ale tipiconului, face o tradițională întâmpinare, distinsă prin răsfrângerea unei evlavii firești, a cuvântului organic și cald împărtășit și a siguranței cu care prezintă tot binele înfăptuit și nădăjduit, ca o rezultată a unui suflet pătruns până în adânc de puterea credinții.

Pentru unii sectanți, pe cari îi are într'un sat din parohia Sf. Sale, a făcut din timp raport Misio-narului Eparhial și are toată aplecarea spre munca programatică în subordinea directivelor ce primește.

L-a răsplătit Prea Sfințitul cu aprecierea dreaptă și binemeritată pentru strădania Sf. Sale, iar pe credincioși i-a încălzit la focul cuvântelor cu înțeles. A constatat că bună podoaba Sfintei Biserici se remarcă, dacă nu printr'un lux de obiecte și decoruri scumpe, așa cum se cuvine împărătesii Regine, în orice caz nu lipsește vigilența pentru buna stare a lucrurilor ce sunt și a curățeniei exemplare. Tututor le a dat binecuvânterea și grija celor înalte.

Cu punctualitate și în cadrul strictului respect pentru programul alcătuit, totul desfășurându-se desăvârșit sub minunatul regizorat al harnicului Protoiereu Paul Dobrescu din Bazargic, pentru care am surprins cele mai elogioase, dar obiective aprecieri din șoapta nereținută a întâiului oaspe Prea Cucernicul Părinte C. Dron, mașinile ating un nou punct, încadrate de călăreții din comuna Gargalâc, unde clopotul sună vestirea bucuriei la ora 5 p. m.

Părintele G. Buciu, trimis acolo în anul 1929, reține atenția asupra nădejzii ce și-o pune în binecuvântarea și ruga Prea Sfințitului, pentru încurajarea ce așteaptă în starea pe care o simte egalând cu dezamăgirea în apăsările ei. Sectanți, în schimb, nu are decât unul singur și acela nu dintre cei îndărătnici.

„Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit, de sus este pogorând dela Părintele Luminilor“ răspunde Prea Sfințitul cu cuvintele Sf. Apostol Iacov și atinge, în continuare, inima ascultătorilor prin convingerea ce le-o sapă adânc, că nu există problemă sau situație oricât de greu, pe care înțelepciunea, primită de tot cel ce o cere, fără să se îndoiască o clipă, să nu-l ajute a rezolva. Nu e îngăduit a da prilej descurajării! Lupta, silința și mai ales rugăciunea, dau reculegerea binevenită fiecărui moment critic, în care sufletul parcă s'ar pierde în durere. Se bucură că însuși Părintele Buciu, chiar până a nu insista Prea Sfințitul, a anticipat că are toată nădejdea în rugăciunile și binecuvântarea Arhiereului și eu o fac cu toată dragostea și chiar trebuie s'o fac“ a încheiat Prea Sfințitul.

Ora 6^{1/2} p. m. Orașul Cavarna în mișcare vie. Tot publicul este adunat la intrarea în oraș, unde arcul de primire, atârnă între frunzele verzi, tabla cu scrisul exclamator: „Bine ați venit“!

D-l Primar Apostoliu, secundează pe Prea Cucernicul Gheorghe Lupu, protoiereul Cavarnei. Prea Sfințitul descinde, și urmat de toată suita, pornește spre catedrală.

Lume multă, îmbulzeală, emoție vădită. Cu înfățișarea impunătoare Prea Sfințitul pășește maestos și după ce se închină cu pietate, se așează solemn în Sf. Scaun.

Prea Cucernicul Protoierea Lupu, începând cu însemnătate credinței și dragostei, face apologia virtuților creștinești și strămoșești, în nădejdea pe care o are, că și viitorul, cu drept cuvânt, trebuie privit cu optimism, numai prin prisma lor. Mulțumește Prea Sfințitului pentru deosebita cinste ce o

face, prin a doua vizită canonică pe care o face de când i-a încredințat protopopiatul Cavarnei. Incheie cu obicinuitul „bine ați venit“.

„Aici se încheie prima zi, iubiiții mei“, a răspuns Prea Sfințitul. Arată importanța vizitelor canonice, dând sfaturi credincioșilor pentru ascultare și dragoste către cele bisericesti.

Seara, Inalt Prelat a fost invitat cu oaspeții însoțitori și suita la masa aranjate de Prea Cucernicul Protoiereu Lupu, acasă la Prea Cucernicia Sa, unde apoi a fost găzduit Prea Sfințitul peste noapte.

*

2 Septembrie. Ziua Domnului. Ghiaur Suiuciu. Potopiri de lumină și bucurie. Biserica în răsuflu ca de Sf. Paști. Un sat vechi, nu dintre cele mai mari, dar având tot ceiace poate fi mai caracteristic pentru tradițiile religioase ale locului. Urmele veacului prim, trasate de predicile și organizarea lăsată de Sf. Ap. Andrei, s'au păstrat printre schimbările timpului, pentru a ilustra odată mai mult tăria Duhului care a creat.

Satul are două biserici. Una a Găgăuților grecizați, ca document al perpetuării spiritului moștenit dela Cumanii altoiți pe primele începuturi de creștinism și românism autohton. Cealaltă, rămășiță a ambițiilor de lăudabilă spiritualitate a poporului Bulgar, care a inobilat pe vremuri străduințele naționale de reliefare distinctă chiar și în temeluri cu caracter religios.

Sufletul românesc, originar locului, le-a regăsit ca atare pentru ale unifica acum într'un acelaș Duh.

Această atmosferă de vechime renăscută în pulsațiile actualității, a înconjurat pe Prea Sfințitul și a cerut binecuvântarea cerului prin glasul liturgisitor al Prea Sfinției Sale, asistat în slujbă de Prea Cucernicul Protoiereu Ec. Paul Dobrescu, de Prea Cuviosul Arhimandrit Ioachim Popescu, de Misionarul Eparhiei Pr. Ilie Imbrescu și de parohul local Pr. Gheorghe Zara, împodobită fiind cântarea de slavă de glasul Părintelui Arhidiacon Calistrat, pu-

ternic și mlădios, bariton și de Părintele Diacon C. Staicu, intelectualul de legitime și frumoase speranțe.

Poporul, ticsind biserica și înafara ei, asculta identificat cu absorbirea evlaviei, cucerit de ritualul desăvârșit interpretat de neîntrecutul tipiconist, care este Prea Sfințitul Gherontie printre Ierarhii Bisericii noastre. Pentru ca finalul să fie adevărată coroană a mulțumirii fără pic de știrbire, Prea Cucernicul Părinte C. Dron, oaspele distins, a captivat sufletele în mreaja iscusitei călăuziri prin tainițele înțelepciunii descoperite de Dumnezeu, cu cuvântul rostit într'o predică în așa fel încât nici nu mai insistăm cu insuficiența aprecierii noastre. Rezumăm numai firul conducător, care s'a brodat măestrit pe tema cuvintelor Domnului Isus Hristos: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece“. A insistat pentru aceasta asupra a două fapte concrete și la dispoziția oricui. Biserica „Sf. Sôfia“ din Constantinopol, în care este o icoană a Mântuitorului, pe care n'au putut-o șterge nici vremile nici barbariile omenești, fiindcă reprezintă chipul Celui Etern și Creștinismul din ținuturile Dobrogei, unde, cu toate năvălirile barbare, cu tot amestecul de răsmerite primeniri, nepieritorul sâmbure al Cuvântului Dumnezeesc, odată semănat, a renăscut pentru fiecare epocă și împrejurare mai întărit și mai bogat în rod, pentru ca să culmineze acum, când Dobrogea se cutremură de farmecul perspectivelor ce i le dă iarăși numai miracolul cuvintelor: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece“.

COASTA FERICITĂ

Toate cele de până acum au pregătit calea spre locul unde omul poate avea prilej de adevărată transfigurare.

Apoteoza siguranței că Duhul Sfânt atinge făptura, sub lumina Cuvântului etern, este raiul în care omul vede aeeva îndemănarea păcii desăvârșite cu farmecul împărtășit fără marginire a făcut pe cu-

vioșii călugări, să-l numească, sintetic, și fără echivalent: „Coasta fericită“.

Dela Ghiaur Suiuciuc, Prea Sfințitul cu toată suita și cu tot poporul a pornit în procesiune aci! Drumul trece prin satul nou de coloniști, numit „Sf. Nicolae“.

Cuviosul Ieromonah Ghermano, tânăr încă, dar cu fața și ochii de adâncit și nefățarnic ascet, trimis de Prea Sfințitul pentru Mănăstirea ce se va întemeia pe „Coasta fericită“, a organizat o primire vrednică de toată lauda.

Bunul Dumnezeu a rânduit toate ca să se proereacă întocmai după perfecțiunea Voiei Sale. Arc de triumf, călăreți, corul de școlari instruit de învățătorul satului, poporul în genuchi și cu lacrimi în șiroaie pe obraz, totul înălțător. Prea sfințitul a citit rugăciunea pentru punerea unei pietre fundamentale și a îngropat pergamentul Bisericii care începe și se va săvârși datorită numai râvnei și hărniciei Cuviosului Ghermano. Călugăr ctitoricesc, ca în vechime.

PE LITORĂLUL MĂRII

La 1 $\frac{1}{2}$ km. de aci, terasele rânduite de natură, ca într'un colos de amfiteatru, își pleacă supușenia la picioarele Prea Sfințitului, carele pentru prima dată a venit să facă început de sfințire a locului. Marginea de sus hotărnicită de pădure, cealaltă scaldată de valuri, spre zare „Capul Caliacra“ odihnind osemintele „Sf. Nicolae“ local — popas îmbrăcat în poezie și adiat de cântare lină.

Ce poate cinsti mai mult acest farmec? Numai o *Sfântă Mănăstire!* Aceasta este și dorința Prea Sfințitului pe care o face vădită prin înfingerea Sfintei Cruci după o rugăciune ocazională, cu emoția ce statornicește pecetea vecinicii! Intru slava lui Dumnezeu, săvârșitu-s'a!

Pasul bătrânesc nu se lasă ostenit călcând viguros peste aceste gii întineritoare.

Fiecare colț de mister, fiecare vrajă a noutății și liniștii vrea să le iscădească Prea Sfinția Sa. Cu

sufletul atât de îmbelșugat de mulțimea acestor daruri bogate, se apropie și plăcuta surpriză rezervată datoriei față de foamea trupească.

Fântâna din țärm arată vales ce fură curiozitatea spre pădurea Surtuchioi. Aci, printre crengi, așteaptă ascunsă masa de prânz.

Cu aceasta s'a oprit începutul micșorării puterilor. Toți se reînviorează și se odihnesc, pentru ca să pornească renăscuți spre locuri, cari, dacă nu ascund crucea închinării slavei Dumnezești a Sf. Mănăstiri, în schimb adăpostesc măreții regale.

Drumul duce acum spre „Coasta de Argint“.

Aci, Balcicul își întâmpină „Pre Stăpânul și Arhiereul nostru Gherontie“ la ora 6^{1/2} în catedrala „Sf. Gheorghe“, Parohul încadrat la dreapta de D-l Gheorghe Fotino, deputat de Kaliacra și Primar al orașului și la stânga de viteazul General Rasoviceanu, între credincioșii orașului, ridică Sf. Evanghelie și Sf. Cruce spre a o săruta Prea Sfințitul. Ectenia și Polihronul din Altar, unde împreună străjuesc în odăjdii părintele I. Caraman, parohul bisericei Sf. Nicolae și preotul ajutător A. Popescu. Cuvânt de raport a situației din parohie, cu împărtășirea admirației și recunoștinței față de un cărturar și conducător al orașului ca iubitorul și ctitorul de Biserici, care este D-l Gh. Fotino și cu urarea de „Bine ați venit“.

Prea sfințitul vorbește acum mai pe larg și mai entuziasmat ca oricând, mărturisind că puterea unui elan cu adevărat tineresc și emoționant l-l dă privescerea Dumnezeiască de care a avut parte la „Coasta fericită,“ unde vrea să facă o mănăstire model, tiparniță, dispensar și școală monahală și cantorală.

Nădăjduiește că nu poate fi suflare care să nu-l dea tot concursul pentru aceasta căci ar fi un adevărat sacrilegiu. Se bucură că are ocazia să-l cunoască pe D-l Deputat Fotino, care este un admirabil credincios și că, prin concursul D-sale și cu bunăvoința Domnului Ministru Sassu, bunul prieten, va obține dela autoritățile de stat terenul respectiv.

Ca încheere, întru cât Majestatea Sa Maria este în localitate, cere tuturor ca împreună cu Prea Sfinția Sa să ureze Augustului Său Fiu, Majestății Sale Rege lui Carol II, Voevodul Culturii, Majestății Sale Reginei Maria, Voevodului Mihaiu și Intregii Dinastii: Să trăiască la mulți ani!

Seara, Primăria a dat un banchet în cinstea Prea Sfințitului aranjat la Școala Profesională, unde în afară de însoțitorii oaspeți și de suita Prea Sfințitului, sunt invitați toți reprezentanții autorităților.

Toastează Prea Sfințitul exprimându-și bucuria de a constata toată dragostea cu care este înconjurat de fiii duhovnicești și în deosebi de cei cari sunt personalități de seamă ca D-l Deputat Gh. Fotino, care promite a fi vrednic de un scaun ministerial și D-l General Rasoviceanu, eroul dela Iași, subliniind legătura indestructibilă ce trebuie să existe între sufletul oamenilor superiori și între religia mamă. Închee urând pentru Majestatea Sa Regina Maria, ocrotitoarea orașului Balic.

Al doilea ia cuvântul D l Primar Gh. Fotino, care într'o mărturisire de credință și conștiință care sgudue inimele celor prezenți, arată cum prin faptul extrem de dureros al pierderii celei mai scumpe și alese ființe, care a fost mama D-sale, ajunsese într'un moment dat să fie atins de umbra îndoelii față de bunul Dumnezeu, dar a revenit la o credință nezdruncinabilă, crede, tot prin ajutorul Celui de sus, când, făcându-și o adevărată filosofie creștinească a vieții, a rămas încarnat în convingerea că supremul omagiu al intelectualității nu poate fi decât afirmarea, fără rezervele dogmei semidocte, a realității evidente și mângăetoare că Adevărul Etern și dragostea lui Dumnezeu sunt întrupate și revelate creaturii în Hristos Dumnezeu-Omul, deslegarea tuturor enigmelor și potolirea tuturor chinurilor. Inchină în sănătatea Prea Sfințitului și întru bunăstarea Bisericii strămoșești.

Aplauze deslănțuite de mirajul prezenței fiorului mistec, a documentat adeziunea entuziastă a tuturor conștiințelor prezente la mărturisirea de credință

a D-lui Primar Fotino. Cu așa cărturari și oameni politici (nu „politicieni“), Biserica nu poate decât să se mândrească.

Prea Cucernicul Protoiereu Paul Dobrescu, vădit impresionat de frumusețea și înălțimea clipei, rostește un vibrant cuvând de mulțumire către Prea Sfințitul fiindcă i-a făcut pentru a 7-a oară cinstea de a vizita județul Caliacra, asigurându-L de tot devotamentul, atât al Prea Cucerniciei Sale personal cât și al tuturor credincioșilor din întreaga Protoierie, iar D-lui Primar Fotino îi face elogiul bine meritat de mare creștin și mare român și bărbat de stat, care face atât pentru județ cât și pentru Balçic cele pentru Sf. Biserică, mai mult decât s'ar fi gândit cineva să-i ceară. Tot odată mulțumește pentru că n'a pregetat o clipă ca, atunci când i-a adus la cunoștință programul acestei vizite canonice a Prea Sfințitului, D-sa a dat dispoziția ca și autoritățile județene să dea tot concursul, iar din partea Primăriei Balçic a aranjat această masă, care, prin semnificația gestului ca atare, denotă dragostea și înțelegerea ce o are pentru cauzele Bisericii cari, în ordinea lumescă, sunt și ale Țării și Statului. Din partea preoților și credincioșilor, Prea Cucernicul Protoiereu, aduce mulțumiri Onoratului Guvern, pentru că a înscris printre primele puncte în program, zidiri de biserici și înființări de parohii al căror început de înfăptuire se poate vedea chiar de acum, în satele unde s'au și zidit temeliele bisericilor pe cari le va vizita și Prea Sfințitul.

Inchină în sănătatea Guvernului, a D-lui Prefect al județului și reprezentanților județene și în sănătatea D-lui Primar Fotino.

Noaptea Prea Sfințitul este găzduit la vila D-lui Dr. Păcuraru.

* * *

Luni 3 Septembrie. Vizitarea Mausoleului din Teckè, localitatea Ecrenè, la întoarcere biserica din Teckè, unde este întâmpinat de Părintele D. Anton care urează „bine ați venit“.

Prea Sfințitul se reîntoarce la Balcic, unde rămâne la Palat, fiind' invitat de Majestatea Sa Regina Maria la dejun.

În schimb oaspeții și suita continuă drumul pe „Valea Batovei“ până la Ceatarar, unde se vizitează casa de rugăciune, apoi evlaviosul creștin D-l Dumitru Vasile dă un prânz în cinstea oaspeților. Valea Batovei numită „Valea fără iarnă“, frumoasă ca Valea Prahovei sau văile Bucovinei de munte, poate fi cu timpul un minunat adăpost al unei Mănăstiri de Maici. Preoții D. Anton, C-tin Hagi și D. Epure din împrejurimile Ceatararului, salută pe oaspeți de plecare.

După amiazi, Prea Sfințitul cu suita și însoțit de acum și de D-l Deputat Gh. Fotino, vizitează satele unde s'au pus temelile nouilor Biserici.

La ora 4 la Vulturești, întâmpină C. Preot Gr. Bolocan, arătând că se va face o mare biserică care va fi datorită D-lui Deputat Fotino, care și arată Prea Sfințitului mărețul plan al Sf. Lăcaș. Mulțumit de aceasta Prea Sfințitul la încheierea răspunsului rostit în capela provizorie, declară că se înscrie pentru biserica din Vulturești ca donator al unui rând de vase sfinte.

La ora 5 este vizitat satul Dropia unde întâmpină părintele D. Russo. Aici deasemenea nu este Biserică, dar se va face cu strădania credincioșilor păstoriți de sf. sa. Prea Sfințitul laudă râvna credincioșilor și a Preotului. Biserica este în lucru.

Ora 6. La satul Serpeni Prea Sfințitul binecuvîntează temelile bisericii începute cu strădania D-lui Deputat N. Luncan, pe care Prea Sfințitul îl binecuvîntează și-l felicită și mulțumește întâmpinării Părintelui Marin Mihai.

Ora 7 la Casim, cu noul nume „I. Gh. Duca“. Poporul în frunte cu primarul satului întâmpină pe Prea Sfințitul la intrarea în sat apoi pe jos sosesc cu toții la capela provizorie.

Aci părintele Constantin Silion, întâmpină pe Prea Sfințitul cu Sf. Evanghelie și Sf. Cruce și urează: „Bine ați venit“. Acum Prea Sfințitul împărtășește impresiile culese cu ocazia acestei vizite care se va încheia aici.

Se bucură că a aflat pe fiecare la lucru încredințat și pe credincioși cu inima plină de dragoste și reverență. Mai ales atențiunea deosebită a parlamentarilor județului pentru Biserica neamului îi dă legitime speranțe în viitorul sigur al religiozității și culturii ce va lua desvoltare tot mai mare în Cadrilater. Aduce elogii Prea Cucernicului Protoiereu Paul Dobrescu care și ca Părinte Duhovnicesc și ca administrator al rânduielilor Sf. Biserici, este atât de harnic și priceput, încât merită toată distincția. Mulțumește din nou și D-lui Deputat Gh. Fotino, a cărui bură osârdie chează-șuește deplina propășire a celor ce consecvență impune în numele civilizației creștine și naționale.

Salut călduros pe D-l N. Gavrilesco, directorul Prefecturii, Prea Sfințitul îl roagă să transmită și D-lui Enric Voinescu, Prefectul județului, care este în concediu, toată dragostea și mulțumirea pentru frumoasa întâmpinare, însoțire și purtare de grijă prin tot parcursul itinerariului împlinit.

„Pacea mea las vouă, pacea Domnului Nostru Isus Hristos las vouă!“

* * *

Lumea par'că rămâne acum cu un regret că trebuie să se despartă de blândul Chiriarh. Pornește prin umbrele amurgului spre Constanța și întâmpinat de popor în Mircea Vodă, punctul de hotar al județului, după o scurtă oprire și aci, lasă în suflete toată mulțumirea și recunoștința.

Nici nu se poate altfel. Ceiace-L caracterizează în primul rând pe Prea Sfințitul Gherontie este o blândețe și bunătate de o gingășie și mărinimie fără seamăn.

Cu cărturarii și oamenii sus puși, vorbește cu un adânc cunoscător al celor mai vitale probleme ce angajează cunoștințele, lăsând în sufletul fiecăruia convingerea unui mare Comandant neîndoit dela răspunderea ce-l incumbă situația măreață dar grea.

Pe cei mici și săraci îi învâluie în atmosfera alimătoarea a sfaturilor pline de înviorare și întărire.

Neatenția față de cineva nu se poate apropia de

Prea Sfinția Sa, cum nu are amestec întunerecul în lucrările luminii. Leagă cugetele de chemările înălțimii idealului prin care, în fruntea Eparhiei dela Mare, veghiază întru singura cucerire.

Asistent

REGULAMENTUL PENTRU PROCESIUNEA CU SFINTELE MOAȘTE

Art. 1. În vremuri de secetă, de prea multă ploaie, sau de molimă, se vor face procesiuni cu Sfintele Moaște. Sfânta Episcopie acordă comunelor, care vor cere, ca Preoții dela Episcopie, însoțind moaștele Sfântului Marelui Mucenic Panteleimon, să pornească în procesiune prin sate.

Art. 2. Cererile în acest sens vor fi făcute de către obștea satelor, fie prin petiții timbrate, fie prin rapoarte oficiale ale primăriilor și trimise, prin protoieria respectivă, Sfintei Episcopii.

În caz când cererile vor fi adresate direct Sfintei Episcopii, ele vor fi trimise Protoiereului respectiv, spre a-și da avizul și, eventual a întocmi itinerariul procesiunii. Acesta va fi cât mai complex posibil : prevăzând transpoarte, găzduiri, etc.

Art. 3. Sosind la Episcopie referatul favorabil al portoieriei respective și itinerariul stabilit, vor fi supuse aprobării P. S. Episcop și se va determina personalul clerical, care va însoți Sfintele Moaște în procesiune.

Art. 4. Obștile locuitorilor care vor solicita Sfintele Moaște, vor asigura în prealabil suma necesară transportului personalului însoțitor, sumă ce se va trimite prin protoierie Sfintei Episcopii, spre a se pune la dispoziția personalului.

Art. 5. În gara de destinație se va pregăti primirea de către preotul paroh în raza căruia cade stația de C. F. R.

Primirea va fi cât mai pompos posibil. Dacă e oarecare despărțare de sat, se vor primi Sfintele Moaște cu călăreți.

În marginea satului, va aștepta poporul și școalele și tot convoiul va merge la biserică.

Dacă este seară, se va face, în biserică, vecernia și acatistul Sfântului Marelui Mucenic Panteleimon ; dacă e dimineața, se va oficia Sfânta liturghie, în care scop, parohul va fi pregătit. După liturghie se va ieși la câmp, într'un punct cât mai apropiat de biserică, de preferință, lângă o fântână. Acolo se va oficia serviciul religios, după ritualul din evhologiu. Racla cu Sfintele Moaște se va purta de către preoții satelor respective, și vecine, până la locul de slujbă, investmântați. Este oprită ocolirea în procesiune a satelor, sau a țărinelor.

În caz că procesiunea se termină de vreme, se poate merge în aceeași zi după masă la alt sat, unde se va face slujba procesiunii la câmp. Primirea în alt sat se va face cu călăreți. În marginea satului Sfintele Moaște vor fi primite de preoții locali îmbrăcați în odăjdii, cu poporul și școalele.

Art. 6. Preoții vor avea o atitudine plină de evlavie, ce și-o vor manifesta în serviciu ca și la masă și în convorbirile cu credincioșii.

Art. 7. Noaptea, Sfintele Moaște vor fi depuse în biserica satului unde se face popasul. De este posibil o gardă de credincioși va sta toată noaptea lângă Sfintele Moaște, făcând de veghe cu lumini și candelă aprinse.

Art. 8. Din venitul acestor procesiuni se înființează fondul „Sfântul Marele Mucenic Panteleimon” destinat a servi pentru întreținerea și mărirea inventarului Catedralei Episcopale din Constanța, întrucât în această biserică se păstrează racla cu Sfintele Moaște. Bugetul Catedralei va avea un articol special cu această denumire.

Art. 9. Fondul „Sf. M. M. Panteleimon” se alimentează din sumele pe care obștiile le oferă, fie din fondul comunelor și instituțiile din comună, fie strânse prin colectă publică.

Pentru aceste sume se vor elibera chitanță din registrul de încasări al Catedralei, după ce vor fi predate Casierului Catedralei Episcopale.

Până la eliberarea chitanțelor, sumele se vor încasa de către unul din preoții însoțitori, delegat special pentru aceasta de Sfânta Episcopie.

Sumele se vor trece într'un registru de procese verbale. Nu este permis a se întocmi procese verbale volante. Procesele verbale vor fi semnate de către autoritățile comunale, protoiereu, paroh. Delegatul Sfintei Episcopii va semna de primirea sumei.

Art. 10. Se fixează ca sumă minimă (poate medie) drept contribuție din partea comunelor câte 5 lei de familie. Preoții episcopiei, ori cei ai satelor nu vor putea sta de vorbă cu locuitorii asupra acestei sume. Ea se va determina de către reprezentanții obștii în înțelegerea cu protoiereul respectiv.

Art. 11. Sub controlul Protoiereului și cu viza parohului respectiv se vor trece în proces verbal separat, însă în același registru, toate ofrandele oferite de credincioși, din evlavie, ca: bani la miruit, liturghii, parastase, șervete, etc., cari vor fi date în păstrarea delegatului episcopesc. Suma realizată din aceste ofrande se va distribui preoților însoțitori protoiereului și parohului respectiv, după un anumit tablou.

Ofrandele în natură (șervete, prosoape, etc.) se vor distribui jumătate personalului deservent, iar jumătate se va aduce la Sfânta Episcopie spre a se reține pentru cult, distribui comunităților de călugări și instituțiilor de binefacere.

Art. 12. În caz când cota convenită din ofrande nu va fi suficientă să compenseze osteneala personalului însoțitor, li se va

completea suma până la diurna de 500 lei pe zi, de fiecare preot, din încasările dela Fondul „Sf. M. M. Panteleimon“.

Art. 13. Cheltuelile de deplasare, dela un sat la altul, privesc obștile respective.

Art. 14. Cheltuelile de C. F. R., atât la dus cât și la inapoiere, se vor face dela Fondul Sfântului și justifică cu acte.

Art. 15. Orice abateri dela prevederile acestui regulament sunt interzise iar contravenienții vor fi pedepsiți.

Numiri de Preoți

— P. C. Preot Stefan Dumitrescu dela parohia Găița = Ialomița a fost numit Consilier Referent la Cancelaria Sfintei Episcopii Constanța pe ziua de 1 Octombrie 1933.

— Seminaristul Gheorghe M. Ioan a fost hirotonit preot și numit paroh al parohiei comunale Ferdinand I, jud. Ialomița pe 1 Iunie 1934.

— Seminaristul Gh. Chirulescu a fost hirotonit preot și numit ca preot ajutor la parohia Țândărei-Ialomița pe ziua de 1 Iulie 1934.

— Preot Ilie Imbrescu a fost numit paroh al parohiei Echiscea, județul Caliacra și detașat în interes de serviciu la parohia Sf. Gheorghe Balçic, acelaș județ, pe ziua de 15 Septembrie 1934.

— Preot Iosif Martin a fost numit paroh al parohiei Ațegu, județul Constanța, pe ziua de 15 Septembrie 1934.

— Ilie I. Ionescu, absolvent al Facultății de Teologie București, a fost hirotonit preot și numit pe seama locuitorilor din satul Lupsanu, jud. Ialomița, pe ziua de 1 Octombrie 1934.

Numiri de Cântăreți

Petre Georgescu a fost numit cântăreț onorific la parohia comunală Osmancea, jud. Constanța pe ziua de 15 Iunie 1934.

— Cântărețul Nicolae Marcoșeanu dela parohia Smirna, județul Ialomița, a fost reintegrat în post pe ziua de 15 Aprilie 1934.

— Ilie Constantinescu a fost numit cântăreț onorific la parohia Vladimirești, jud. Caliacra pe ziua de 15 Iulie 1934.

— Valeriu Martin a fost numit cântăreț la parohia Mircea-Vodă, județul Constanța pe ziua de 1 Octombrie 1934.

— Cântărețul Negoită R. Ioan dela parohia comunală Gura-Dobrogii, jud. Constanța rămâne mai departe cântăreț onorific la sus zisa parohie.

— Cântărețul Iordan Mincef dela parohia Babuc, ud. Durostor a fost reintegrat onorific în post pe ziua de 1 Septembrie 1934.

— Andrei Georgescu a fost numit cântăreț onorific la parohia Făcăeni, jud. Ialomița, pe ziua de 1 Septembrie 1934.

— Niță C. Vasile numit cântăreț onorific la parohia Grindași, județul Ialomița, pe ziua de 15 Septembrie 1934.

Demisii de Preoți

Preotul Paul Gheorghe dela parohia Alexandria, jud. Caliacra a demisionat din acest post pe ziua de 1 Septembrie 1934.

— Preot Epaminonda Mihăilescu de la parohia Târșor, jud. Constanța, a demisionat din acest post pe ziua de 1 Octombrie 1934.

Demisii de Cântăreți

Cântărețul Mihai Gh. Constantin dela parohia Traian jud. Ialomița, a fost pus în indisponibilitate pe ziua de 1 Iulie 1934.

— Cântărețul I. Rădulescu dela parohia Mircea-Vodă, jud. Caliacra a fost considerat demisionat pe ziua de 1 Februarie 1934.

— Cântărețul Gheorghe Curti dela parohia Rahova de jos, jud. Caliacra a fost considerat demisionat pe ziua de 1 August. 1934.

— Cântărețul Petre Bobrescu dela parohia Bărbulești, jud. Ialomița, a fost considerat demisionat pe ziua de 1 Iulie 1934.

— Cântărețul Stoiciu Dimof dela parohia Caraorman, jud. Durostor, a fost considerat demisionat pe ziua de 1 Iunie 1934.

— Cântărețul Tănase D. Stoian dela parohia Călia-Durostor a fost considerat demisionat pe ziua de 1 Aprilie 1934.

— Cântărețul Tudor Moise dela parohia Cerna-Voda, jud. Constanța a demisionat din acest post pe ziua de 1 Iunie 1934.

— Cântărețul Florea M. Niță dela parohia Răsvan, județul Ialomița, a fost lăsat în disponibilitate pe ziua de 1 Septembrie 1934.

Transferări de Preoți

Preot Grigore Georgescu transferat dela parohia Echiștea, jud. Caliacra la parohia Alexandria, acelaș județ, pe ziua de 15 Septembrie 1934.

— P. C. Preot Ștefan Dumitrescu transferat dela parohia Găița, județul Ialomița, la parohia extra bugetară „Sf. Dumitru“ (Tăbăcăria) din orașul Constanța pe ziua de 1 Septembrie 1934.

— Preot Constantin Pintilie dela parohia Rasoviceni, județul Caliacra, transferat pe ziua de 1 Octombrie 1934, la parohia Băneasa, județul Constanța.

— Preot Ignat Hagelarschi transferat pe ziua de 1 Octombrie 1934, dela parohia comunală Satălmăș, județul Caliacra, la parohia de stat Rasoviceni, acelaș județ.

— Preot Theodor Samoilă dela parohia de stat Pantelimon de sus, județul Constanța, transferat pe ziua de 1 Octombrie 1934, ca preot ajutor, fără salariu, la parohia Cerna-Voda, acelaș județ.

— Preot Dan Moiescu dela parohia extrabugetară Țândărei - Gară, județul Ialomița, transferat pe ziua de 1 Octombrie 1934, ca paroh al parohiei de stat Găița, acelaș județ.

— Preot Dumitru Rogoveanu dela parohia de stat Valea-Ciorii, județul Ialomița, transferat pe ziua de 1 Octombrie la parohia extrabugetară Țândărei - Gară, acelaș județ.

Preot Filimon Bolocan dela parohia Ațegu a fost transferat pe ziua 1 Iulie 1934 la parohia Saligni, ambele din județul Constanța.

— Preot Ioan Bălan dela parohia comunală Ceatlar-Caliacra, a fost transferat pe ziua de 1 Septembrie 1934 la parohia de stat Carali, acelaș județ.

Transferări de Cântăreți

Cântărețul Nicolae Anghelescu dela parohia Gârliciu, județul Constanța, transferat pe ziua de 1 Iulie 1934 la parohia Cerna-Voda acelaș județ.

Decese de Preoți

Preotul Dumitru Cearnaef dela parohia Carali, județul Caliacra a încetat din viață în ziua de 29 Iunie 1934.

Pedepse de Preoți

Ieromonahul Ioachim Porumbelu dela satul Bazarghian jud. Durostor a fost pedepsit cu „avertisment“ pentru lipsă dela pastoral.

— Preot Constantin Mocanu dela parohia Aiorman, județul Caliacra, Preot Dumitru Epure-Cuiungiuc și Preot Grigore Bolocan-Vulturești-Caliacra, au fost pedepsiți cu „avertisment“ pentru lipsă dela cerc pastoral.

— Preot Ioan Panait dela parohia Senova, jud. Durostor, a fost pedepsit cu „sfatul și dojana arhierască“ pentru refuz de serviciu în parohie.

— Preot Vasile Postelnicescu dela parohia Olteni, județul Constanța, a fost pedepsit cu „avertisment“ pentru lipsă dela cerc pastoral.

— Preot Victor Dumitrescu dela parohia Axintele jud. Ialomița, a fost pedepsit cu „avertisment“ pentru lipsă dela cerc pastoral.

— Preot Ștefan Veliu dela parohia Frumușica, jud. Ialomița, pedepsit cu „avertismentul“ pentru lipsă dela cercul pastoral.

— Preot Nicolae Drăgan dela parohia Gârbovi jud. Ialomița, pedepsit cu 3 zile canonisire la Sfânta Episcopie cu începere dela 2 Iulie 1934, pentru lipsă dela cerc pastoral.

— Preot Radu Constantinescu dela parohia Miloșești Ialomița, pedepsit cu 5 zile canonisire la Catedr la Sf. Episcopii, cu începere dela 3 Iulie 1934, pentru lipsă dela cerc pastoral.

— Preot Gheorghe Dumitrescu dela parohia Sf. Gheorghe-Turtucaia, județul Durostor, pedepsit cu oprirea dela toate slujbele preoțești pe timp de 10 zile, cu începere dela 8 Iulie 1934.

— Preot Ioan Vasiliu dela parohia Lipnița, jud. Durostor, aplicat pedeapsa „amonestare și notare în satul personal“ pentru lipsă fără motiv dela cerc pastoral.

— Preot C-tin Ștefănescu dela parohia Denizler, jud. Durostor, aplicat „dojana și faptul duhovnicesc“ pentru lipsa registrelor de contabilitate ale parohiei.

— Preot Ioan Popescu dela parohia Doimușlar, jud. Durostor aplicat „dojana și sfatul duhovnicesc“ pentru neexecutarea de ordine.

— Preot Gheorghe Rotaru dela parohia Cotorca, județul Ialomița, aplicat „sfatul și dojana duhovnicească“.

— Preot Grigore Crețu dela parohia Cerchezu, jud. Constanța, pedepsit cu „observația“ cu notare în cazier.

— Preot Gheorghe Decu dela parohia Sudiți, jud. Ialomița, trimis în judecata Consistoriului Spiritual eparhial.

— Preot Ioan Girip dela parohia comunală Viroaga, județul Constanța, pedepsit cu 15 zile suspendare din serviciu.

Pedepse de Cântăreți

Cântărețul Ilie Vasilescu dela parohia Marsilieni, jud. Ialomița, pedepsit cu suspendarea pe timp de o lună de zile, pentru nesupunere.

— Cântăreții Barbu Rădulescu-Valea Măcrișului, Petcu Ștefan-Gârbovi și C-tin Taraș-Colelia, jud. Ialo-

mița, pedepsiți cu 3 zile canonisire la Sfânta Episcopie Constanța pentru lipsă dela cerc pastoral, cu începere dela 2 Iulie 1934'

— Cântărețul Gheorghe Grama dela parohia „Sf. Nicolae“ Balcic, județul Caliacra, pedepsit cu suspendarea din serviciu pe timp de 15 zile, dela 1 August 1934 cu reținerea salariului.

— Cântărețul Ilie Vasilescu dela parohia Marsilieni, jud. Ialomița, pedepsit cu suspendarea din serviciu pe timp de o lună.

Știri și Informațiuni

☞ Sf. Sinod a hotărât a Sf. Paști să se serbeze în anul 1935 pe ziua de Duminică 28 Aprilie, conform vechii Pascalii adoptată calendarului îndreptat.

☞ Camera de agricultură a jud. Constanța editează o publicație săptămânală „Foaia Plugarului“, pentru popularizarea cunoștințelor agricole și sfaturi în legătură cu viața plugarului, împărțindu-se gratuit. O pagină e rezervată pentru articole cu caracter de propagandă religioasă. Dorește să aibă colaboratori și în acest domeniu, pentru că revista intră în mâna săteanului.

☞ Societatea ortodoxă Națională a Femeilor Române pune la dispoziție în Căminul societății din București Str. Principatele Unite 63, pentru studente ortodoxe camere cu toată întreținerea (hrană spălat) pentru suma de 2000 lei lunar când locuiesc 2—3 studente într'o cameră și 1600 dacă locuiesc mai mult de 3. Pentru fostele eleve ale institutelor societății se fac reduceri. Studentele vor avea asistența medicală în cămin, și vor asista la serviciile religioase ce se oficiază zilnic în capela institutului.

☞ Cunoscând gândul multor cititori și colaboratori de a se da altă față și formă revistei noastre, ca să fie mai atrăgătoare prin materialul variat, mai plăcută ca execuție tehnică și mai accesibilă tuturor punctelor, primim opinii serioase și sugestii în acest scop, dorind ca revista noastră să facă legătura sufletească dintre toți cititorii și colaboratorii ei.

Orice cântire sau tânguire pedelături e de prisos și nu onorează pe cei ce numai critică, fără să-și arate talentul cu care i-a înzestrat Dumnezeu la muncă în folosul altora.

Bibliografie

Preotul în fața chemării sale de păstor al sufletelor.—Capitole de teologie pastorală indirectă de Preotul P. Vintilescu. Tipografia Carageale Str. Șelari 4 București, fără arătarea costului.

— *Hristos în școală* de D-tru Călugăr, manualul Catehetului ortodox pentru școala primară. Sibiu 1934. 532 pagini, prețul volumului legat în pânză lei 220. Se poate comanda la librăria arhidiecezană din Sibiu.

Cuprinde tot materialul didactic al Religiei din cei patru ani de școală primară, prelucrată în lecțiuni model.

— *Bunul moral al Creștinilor (Hristoitia)* de Sf. Nicodin Aghioritul, traducere de un comitet de monahi români dela muntele Athos. Costul 80 lei nelegat, 100 lei legat, plus spese de transport. Se va adresa la Ad-ția Editurii „Hristoitia“ Tipografia Sf. M. Athos - Grecia.

Lăsați copii să vină la mine, cărți de lecturi religioase de cl. II, III și IV primară, alcătuite după programele Sf. Sinod și Minister de Dr. Ion Nisipeanu profesor, Preot, D. Cristescu referent Sf. Epis. Râmnic N. S. și Teodor Geantă institutor.—Prețul 20 lei fiecare.

— *Cărți de religie* pentru toate clasele primare de T. Bulat profesor Universitar și Gh. Arghiropol licențiant în Teologie. De procurat dela toate librăriile și dela autori, Kișinău.

Canoanele Bisericii ortodoxe, însoțite de comentarii : Vol. II partea I de Dr. Nicodim Miloș, traducere de Dr. Nicolae Popovici, profesor la academia teologică din Arad și Uroș Kovincici, protoiereul ortodox sârbesc al Aradului. Tip. Diecezei Arad prețul 130 lei.

POȘTA REDACȚIEI

☒ P. C. Preot maior Ion Stroea — Timișoara. Vi s'a trimis numărul de față. Abonamentul anual costă 120 lei. Pe anul în curs mai avem la redacție toate numerele afară de Iunie, iar pe 1933 toate numerele dela Iunie — Decembrie, afară de Iulie și August.

☒ Pr. Alex. Ionescu — Crășani, Ialomița. S'a satisfăcut părerea Sf. V. Articolul: „răspuns la unele calomnii“ nu se tipărește, deoarece nu este nevoie de polemică ; este în păstrarea Păr. Vârnav, dela care puteți să-l cereți.

SUMARUL

1. Cuvântare la congresul fed. gen. a presei	† Gherontie
2. O vizită canonică	Pr. C. Dron
3. Cântecul călugărului	Ghermano Cojocaru
4. Datele nașterii și morții lui Isus Hristos	Trad. Pr. T. Jugănaru
5. Problema tineretului	Gallia Tudor
6. O nouă rătăcire ?	Valeriu Ion Martin
7. Ispita	Pr. V. A.
8. Reculegere	Tiberiu Dumitrescu
9. Stăpâne	Ion Rădulescu
10. Anagnostul	Pr. Ilie I. Imbrescu
11. Recenzii	
12. <u>Cronică.</u> Buletinul cercurilor păstorale. — Vizită canonică. — Regulam. procesiunii moaștelor. — Schimbări în personal, pedepse. — Știri și Informațiuni. — Bibliografie. — Poșta redacției.	
-

Prețurile imprimatelor, pe cari Sf. Episcopie le are în depozit sunt următoarele :

1 carnet certificate botezați a 100 file	Lei 100
1 „ „ „ cununați 100 „	„ 100
O serie registre contabilitate :	
1 reg. încasări, un reg. plăți, un reg. partizi, 2 bugete, 2 conturi gestiune, 5 mape	„ 71
1 singur registru încasări	„ 15
1 „ „ plăți	„ 15
1 „ „ partizi	„ 15
1 buget	„ 4
1 cont gestiune	„ 4
1 mapă dosare	„ 2
1 registru pentru înscrierea botezaților	„ 180
1 „ „ „ cununaților	„ 180
1 „ „ „ morților	„ 180
1 „ intrare și ieșire	„ 250
1 condică expediție	„ 60
1 contract de arendarea terenurilor	„ 4
1 registru proc. verbale ale Consiliului	„ 100
1 „ „ „ inspecție	„ 100
1 „ chitanțier protoierie 600 chitanțe	„ 400
1 „ bonuri de plată protoieriei	„ 250
1 „ tip. pentru protoierie de înregistrarea bugetelor	„ 250

Orice comandă va fi însoțită de cost, contrariu nu se va executa.

P. C. Preoți cari au luat imprimate și nu le-au plătit sunt rugați să-și achite datoriile.

SFANTA EPISCOPIE — CONSTANTA

Revista, "Apostolul"
Domnului
P. C. Sale

Com. C. Cancellaria Sf. Patriarhiei

Parohia

Județul

Bucuresti - VI

